

ПЕШГУИҲОИ КИТОБИ МУҚАДДАС

КУРСИ ҒОИБОНАИ ”АММОУС“

ПЕШГУИҲОИ КИТОБИ МУҚАДДАС

Матни асли аз К. Ернест Тэтхэм
Ҳамчун курси ғоибона аз ҷониби
Мақтаби ғоибонаи “Аммоус” инкишоф
дода шудааст, ки хизматгузори
густурдаи Коллеҷи библиявии ”Аммоус“
буда, соли 1941 таъсис ёфтааст

Донишчӯи азиз:

Шуморо ба “Аммоус” хайра макдам мегӯем. Мо, ҳайати Маркази библиявии “Аммоус”, хушнудем, ки шумо ба омӯзиши Китоби Муқаддас рағбат пайдо намудаед. Курсҳои ғоибонаи библиявии мо муқаддимаи хубе ба Китоби Муқаддас пешкаш намуда, шуморо аз байни бисёр ҳақиқатҳои бузурги он (начот, нумӯи масеҳиёна, таълимот) роҳнамоӣ мекунад. Курсҳои мо барои он тартиб дода шудаанд, ки шумо бо Худованд Исои Масеҳ муносибатҳои шахсӣ дошта бошед ва чун масеҳии вафодор зиндагӣ карда тавонед, чунки шумо Навиштаҳоро мехонед ва дар зиндагии ҳаррӯза бо Худованд қадамгузор мешавед.

ЧӢ ГУНА ОМУХТАН ДАРКОР АСТ

Аз Худо хоҳиш кунед, то дилатонро барои қабул намудани ҳақиқатҳое ки Ӯ аз Каломи Худ ба шумо ёд медиҳад, боз намояд. Матнро ду бор хонда бароед, бори аввал тез – барои фаҳмидани мазмуни асосӣ, ва бори дуюм оҳистатар, ва ҳангоме ки дарсро бори дуюм мехонед, ҳамаи ишораҳоро дар Китоби Муқаддаси худ пайдо намоед.

ИМТИХОНҲО

Мо формати курсҳоро аз нав дида баромадем, ва дигар ба китобҳои курс имтиҳонҳоро ҳамроҳ намекунем. Ба ҷои он мо имтиҳонҳоро дар дафтари алоҳида ҷоп мекунем.

Хоҳиш менамоем, ки ба ҳамаи саволҳои ҳар як имтиҳон ҷавоб диҳед. Ба савол мувофиқи фикри худ ё чуноне ки ҳамеша меҳисобидед, ҷавоб надихед. Саволҳои тест барои фаҳмидани он ба нақша гирифта шудаанд, ки оё шумо оятҳои Навиштаҳоро, ки дар дарс дода шудаанд, фаҳмидед ё не. Мо умедворем, ки шумо барои ба саволҳои дарс ҷавоб додан Китоби Муқаддас ва китоби дарсии худро истифода мебаред.

Дар буклети алоҳидаи ин курси Китоби Муқаддас 12 дарс ҳаст. Баъди омӯхтани дарси 1 шумо бояд ба буклети имтиҳонҳо рӯ оварда, ба саволҳои имтиҳони 1 ҷавоб диҳед. Сипас бо дарсҳои боқимонда низ ҳамон тавр кунед.

ТО ДАМЕ КИ ТАМОМИ 12 ДАРСРО БА АНЧОМ НАРАСОНЕД, ДАФТАРИ ИМТИҲОНҲОРО БА МАРКАЗИ БИБЛИЯВИИ “АММОУС” НАФИРИСТЕД.

Хошишмандем, ки ном, рақами шиноснома, ва нишони худро дар дафтари имтиҳонҳо возеҳ нависед. Сипас, баъди он ки ҳамаи имтиҳонҳо ба анҷом мерасанд, тамоми дафтари имтиҳонҳоро ба Маркази библиявии “Аммоус” ба нишони дар дафтари имтиҳонҳо сабт шудааст, фиристед.

Ҳангоме ки шумо дафтари имтиҳонҳои худро ба мо барои тафтиш мефиристед, хошишмандем дар даруни он лифофаеро бо нишони худ ва бо марка фиристед, то ки мо имтиҳонҳои тафтишшударо ба шумо баргардонда тавонем.

Агар шумо дар имтиҳони худ ақаллан 70% балл гиред, мо ҳангоми ба шумо баргардондани дафтари тафтишшудаи имтиҳонҳоятон шаҳодатномаи дастовардатонро барои ҳар як курсе ки бо муваффақият анҷом додаед, мефиристем. Пас аз он ки шумо 12 курси пурраро бо муваффақият анҷом медиҳед, мо ба шумо Шаҳодатномаи хатми 12 курсро мефиристем.

САВОЛҲОИ ШУМО

Хошишмандем саволҳои “Шумо ба ин чӣ мегӯед”-ро ба анҷом расонед, зеро онҳо ба дастурдиҳандае ки имтиҳони шуморо тафтиш мекунад, имкон медиҳанд, то шуморо ҳамчун шахсият беҳтар шиносад. Ҳамчунин, агар шумо оиди Китоби Муқаддас, Худо, ё дигар мавзӯҳои рӯҳонӣ саволҳо дошта бошед, дар варақи алоҳида навишта, ба имтиҳонҳои анҷомдодаатон ҳамроҳ кунед. Мо кӯшиш мекунем ба саволҳои шумо аз Китоби Муқаддас ҷавоб диҳем.

Мо умедворем, ки омӯзиши Каломи Худо бароятон ҳақиқатан судманд хоҳад буд, ва мо ҳангоми омӯзиши шумо бароятон дуо мекунем. Хошишмандем ба дӯстонатон низ оиди курсҳои Маркази библиявии “Аммоус” бигӯед ва онҳоро водор намоед, ки ҳамчунин ин курсҳоро омӯзанд. Мо бесаброна интизори он ҳастем, ки имтиҳонҳои ба анҷом расондаи худро ба мо бифиристед. Бигузор Худо ба шумо дар омӯзиши Каломи ӯ баракат диҳад.

*Бо камоли самимият,
Чеймс В. Ҷиллетт
Ҳамоҳангсози байналмилалӣ
Маркази библиявӣ “Аммоус” (Африқо)*

Дарси якум

Пешгуфтор

Агарчи пешгӯиҳои Китоби Муқаддасро ҳар гуна тафсир кардан мумкин аст, мо бовар дорем, ки барои канораҷӯӣ аз он ҳеҷ сабаби воқеӣ нест. Ҳақиқатан, агар мо аз он тамоман канораҷӯӣ мекардем, худро аз қисми зиёди Китоби Муқаддас бенасиб мегардондем, ва ин моро аз рӯшаниӣ бевосита ба Худо, ки онро додааст, маҳрум менамуд. Тафсири нодурусти ин ё он таълимоти Навишта наметавонад сабабе барои даст кашидан аз он таълимот гардад. Баръакс, ин бояд моро алалхусус водор намояд, ки онро фаҳмем ва паҳн намоем.

Аз худи аввал бояд изҳор намуд, ки имрӯзҳо дар байни боваркардагони инҷилӣ се мактаби асосӣ ҳаст: 1) амиллениумизм;¹ 2) посттрибулятсионизм (баъди Мусибати Бузург ба осмон бурда шудан), ва 3) претрибулятсионизм (пеш аз Мусибати Бузург ба осмон бурда шудан).

Амиллениумизм гуфта, мо онро дар назар дорем, ки “...ғайр аз он чи ҳоло вучуд дорад, ҳеҷ подшоҳии ҳазорсолаи дигаре нест... ҳеҷ гуна подшоҳии заминии Масеҳӣ таҷассумёфта нахоҳад буд. Чунин назария... таълим медиҳад, ки калисо подшоҳӣ аст ва бинобар ин ҳоло ҳукм меронад ва ё бояд ҳукм ронад (Chafer, Systematic Theology, Vol. VII, саҳ. 237-38. Доктор Чейфер чунин тавсиф медиҳад, аммо ҷонибдори ин нуқтаи назар нест). Амиллениумист ақидаҳои худро дар бисёр ҷойҳои Паймони Навин асоснок карданӣ мешавад, ки он ҷо муаллифони Паймони Навин пешгӯиҳои Паймони Қуханро, ки дар аввал барои қавми Исроил гуфта

¹ Барои фаҳмидани моҳияти ин ақидаҳо пешгуфторе даркор аст. Донишҷӯ бояд чунин тартиби воқеахоро дар майнаи худ устувор ҷой диҳад:

1. Ҳангоме ки Худованд барои Арӯси Худ ба осмон меояд, ӯ Калисо ба осмонҳо мебарад.

2. Аз пайи он дар замин давраи нохушиҳои бузург фаро мерасад, ки одатан “давраи мусибати бузург” номида мешавад.

3. Ин давра он вақт тамош мешавад, ки Худованд ба замин барои барпо намудани подшоҳии ҳазорсолаи Худ бармегардад.

шуда буданд, нисбати масеҳиёни давраи ҳозираи Калисо истифода бурдаанд. Амиллениумист дар асоси ин хулоса мебарорад, ки пешгӯӣ дар масеҳият пурра иҷро шудааст, ва маҳз Калисои масеҳӣ имрӯз Исроили воқеӣ мебошад. Дар партави ин фаҳмиш барои ягон Исроили миллӣ ё ягон подшоҳии воқеии оянда, ки дар миқёси ҷаҳонӣ таҳти сарвари Масеҳ бунёд мешуда бошад, маконе наместонад.

Мо чунин меҳисобем, ки ин хатои ҷиддӣ аст. Агарчи дуруст аст, ки Рӯҳи Пок унсурҳои муайяни пешгӯиҳои Паймони Куханро дар Паймони Навин иқтибос мекунад ва нисбати Калисои масеҳӣ истифода мебарад, хеле муҳим аст, то мо дар байни маънидоди ибтидоӣ ва истифодаи баъдина фарқ гузорем. Маънидоди ибтидоиро бояд дар партави ҳамаи унсурҳо ва омилҳои қаринаи матн аз назар гузаронд. Нисбати боварқардагони имрӯза истифода шудани баъзеи ин пешгӯиҳо танҳо онро нишон медиҳад, ки масеҳиён аллакай аз баъзе баракатҳои ки дар охир Исроил ва ғайрияхудиён баъди бо Худо оштан шудан хоҳанд дошт, ҳаловат мебаранд. Ин принсиперо, ки чун “қонуни мансубияти дутарафа” маълум аст, мо дертар дида мебароем.

Ҷонибдорони *посттрибулясионизм* (баъди давраи мусибати бузург ба осмон бурда шудан) бовар доранд, ки Калисо дар охири давраи мусибати бузург барои бо Масеҳ будан ба осмон бурда мешавад. Аммо ҷонибдорони претрибулясионизм (пеш аз Мусибати Бузург ба осмон бурда шудан) изҳор менамоянд, ки Калисои ҳақиқӣ, яъне Бадани Масеҳ, пеш аз ба замин фуру рехтани ғзаби Худо ба осмон гирифта мешавад. Ин курси таълимӣ дар асоси ҳамин нуқтаи назар таълиф ёфтааст.

Мо ин чизҳоро аз назар хоҳем гузаронд: 1) *мақсади пешгӯӣ*, 2) *Шахсияте ки пешгӯӣ оиди ӯ гуфта шудааст*, ва 3) *нақшаи илоҳии пешгӯиҳо*.

МАҚСАДИ ПЕШГҶИХО

ПешгҶиҳо бештар на барои сар, балки барои дил мебошанд. Онҳоро бештар на ба воситаи ақл, балки дар асоси таҷриба дарк кардан мумкин аст. Агар мо нақшаҳои осмонҳоро барои фардо донистанӣ бошем, пас бояд имрӯз дӯстони итоаткори Масеҳ бошем (ниг, Юҳанно 15: 14,15).

Беҳуда нест, ки агарчи Лут фарзанди Худо буд (ниг. 2Петрус 2:7,8), оиди ба ҳалокат маҳкум шудани Садӯм чизе намедонист. Вай инро танҳо якчанд соат пеш аз он ки ин шаҳр ба ҳалокат рӯ ба рӯ шавад, фаҳмид. Дар айни ҳол, Иброҳим аз эътимоди Худо бархурдор буда, муддате пештар оиди ин мавзӯ бохабар гардид. Аммо ин аз ҷониби Яҳува афзалшумории фардӣ набуд. Ў дар байни фарзандони Худ эркаҳо надорад. Пас чунин илтифот ба Иброҳим аз ҷӣ сабаб буд? Ҷавоб ин аст, ки ў дар итоати пурра ба хости Худо мезист, дар ҳоле ки Лут қисман бо бадқирдорӣ Садӯм муросо мекард (Ҷастӣ 18,19-ро аз нав хонед).

Чунон ки сайёҳ пеш аз сафар ба ягон кишвари дурдаст чандин рӯзҳову ҳафтаҳо тайёри дида, бо забон, урфу одат ва иқлими он кишвар шинос мешавад, ба мо низ ба воситаи пешгҶиҳо дониш оиди оянда дода шудааст, то ки он ҳаёти ҳозираи моро мунаввар гардонад. Ҳамин тариқ, мақсади он аз ҳамин иборат аст, ки ба рафтори ҳозираи мо рӯшани ояндаро фурӯ резад, то мо тавонем онро ба таври мувофиқ ташаккул диҳем. “Ва ҳар кӣ аз Ў чунин умед дорад, худро пок менамояд, чунон ки Ў пок аст” (1Юҳанно 3:3).

ШАХСИЯТЕ КИ ДАР ПЕШГҶИХО ОИДИ Ў ГУФТА ШУДААСТ

Дар изҳороти Ваҳй 19:10, “шаҳодати Исо рӯҳи нубувват аст” ҷойҳои калимаҳоро иваз кунем ҳам, он комилан дуруст хоҳад буд. Амалан шояд ин ҷойивазкунӣ ба маънои асли наздиктар бошад, зеро “рӯҳи нубувват шаҳодати Исо аст”. Ин чунин маъно дорад, ки тамоми пешгҶиҳои Китоби Муқаддас оиди Масеҳ мебошанд, ва ҳар як қисми онҳо бевосита ё бавосита ба Ў вобаста мебошанд. Ў Маркази он аст, ҳамаи хатҳо дар Ў ба ҳам мепайванданд. Мусо муаллифи одамии қисми аввали Китоби Муқаддас, оиди Ў навиштааст (ниг. Юҳанно 5:46); Юҳанно, ки Қонуни шаръиро хулоса кардааст,

ба мо “Ваҳйи Исои Масеҳ”-ро додааст (Ваҳй 1:1). Ҳақиқатан “тамоми анбиё бар Ў шаҳодат медиҳанд” (Аъмол 10:43).

Пешгӯҳо Масеҳро дар зухуроти гуногуни ҷалоли Ў чун Пайғамбар, Саркоҳин ва Подшоҳ муаррифӣ менамоянд. Ў пайғамбари бонуфуз дар Такрори Шариат 18:18,19; Малкисодақи коҳин дар Забур 110:4; ва Подшоҳи росткор дар Забур 2:6 ва Ишаё 32:1 аст.

Агар омӯзиши пешгӯиҳои Исои Масеҳро бароямон дастрас карда натавонад, ба мақсади асосии худ расида наметавонад. Оянда аз Ў ва ҷалоли Ў пур аст, ва ба масеҳиён насиб гардидааст, ки ин ҷалолро бо ҳам бинанд. Ин имкон медиҳад, ки шахси масеҳӣ то он дам ба азобҳо тоб оварад ва дар байни уқубатҳо хизмат кунад.

НАҚШАИ ПЕШГҶЎЙ

”На яҳудиёро ба васваса андозед, на юнониёро, на калисои Худоро“ (1Қўр. 10:32). Асосан, мавзўи пешгўй ба ин се гурўҳи асосӣ дахл дорад. Бо истилоҳи “яҳудиён” ва “юнониён” мо бояд на ду шоҳаи хурди насли инсонро, балки аниқтараш насли Иброҳим, ва гурўҳи калонро, ки чун халқҳо (бутпарастон) маълум аст, дар назар дошта бошем. Бо истилоҳи “калисои Худо” мо бояд на ҳамаи онҳоеро, ки ягон вақт гўта хўрдаанд, балки танҳо онҳоеро дар назар дошта бошем, ки ҷамоати боваркардагони аз олами боло зодашударо ташкил медиҳанд.

Қисми зиёди пешгўиҳои Китоби Муқаддас бо халқи Исроил алоқаманд аст, ки дар ин ҷо “яҳудиён” номида шудааст. Қисми калони Паймони Куҳан, ки чун Пайғамбарони калон ва Пайғамбарони хурд маълум аст, асосан ба ин мардум дахл дорад. Агарчи таърихшиносе ки аз *Рўҳи Пок илҳом нагирифтааст*, ба болоравӣ ва таназзули империяҳои ҷаҳони бузурги бутпараст мавқеи хеле бештареро нисбат меод, онҳо дар Китоби Муқаддас танҳо ба хотири он зикр шудаанд, ки аз ин ё он ҷиҳат ба Исроил, халқи заминии Худо, таъсир мерасонданд. Мо сабаби инро дар дарси оянда аниқ мекунем, аммо бояд хуб дар ёд нигоҳ дорем, ки Навиштаҳои пайғамбарона байни насли Иброҳим аз як тараф (ки гоҳо “Исроил” ва гоҳо “яҳудиён” номида

мешавад), ва юнониён (ки гоҳо “халқҳо” ва ё “бутпарастон” номида мешаванд), фарқи аниқ мегузорад.

Аммо онҳое ҳастанд, ки на ба яҳудиён тааллуқдоранд ва на ба бутпарастон! Онҳо чун “калисои Худо” маълуманд. Ин Калисо аз онҳое иборат аст, ки “дар Исои Масеҳ тақдир ёфтаанд, ба муқаддасӣ даъват шудаанд”. Он чун “Бадан”-и Масеҳ тасвир карда мешавад (1Қўр. 12:27; Эфеўсиён 1:23, ва ғайра). Он на деноминатсия ва на ташкилот, балки организм мебошад, ки пур аз ҳаёти Масеҳ аст, ки Ў Сарвари ҷалолёфтаи он дар осмонҳост. Дар ин гурӯҳ на яҳудӣ ҳаст ва на юнонӣ, балки ҳама дар Исои Масеҳ як мебошанд. (1Қўр. 12:12–31-ро бо диққат хонед).

Ҳангоме ки тайёр шудед, тести худтафтишкунӣ гузаронед. Сипас имтиҳони мувофиқро дар дафтари имтиҳон ба анҷом расонед.

ТО ДАМЕ КИ ҲАМАИ ИМТИҲОНҲОРО БА АНҶОМ НАРАСОНЕД, ДАФТАРИ ИМТИҲОНҲОРО БАРОИ БАҲОГУЗОРӢ НАФИРИСТЕД.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 1

ШУМО МАВОДРО ТО ЧӢ АНДОЗА ХУБ ОМУХТЕД?

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Пешгӯиҳои Китоби Муқаддасро ҳар хел тафсир кардан мумкин аст. Д Н
2. Мувофиқи ақидаи амилленаристҳо, Калисо подшоҳи-ест, ки дар Паймони Куҳан пешгӯӣ шудааст. Д Н
3. Дар ин курси таълимӣ мо онро ба асос мегирем, ки Калисои ҳозираи масеҳӣ Исроили ҳақиқист. Д Н
4. Аниқ фаҳмидани фарқи маънидодӣ ибтидоии гуфтаҳои Китоби Муқаддас ва истифодаи минбаъдаи онҳо муҳим аст. Д Н

5. Ин курс дар ақидаи “претрибулятсионизм” асос ёфтааст, ки мувофиқи он, оянда замони мусибати бузург ва ба осмон гирифта шудани Калисо аст. Д Н
6. Ноодилона метобад, ки Худо ояндаро ба Инроҳим ошкор кард, аммо ба Лут ошкор нанамуд. Д Н
7. Мувофиқи суханони Юҳанно, фикр оиди омадани дуюми Худованд бояд шахси боваркардаро ба покӣ оварад. Д Н
8. Шахсияти марказии ҳамаи пешгӯиҳо Худованд Исои Масеҳ аст. Д Н
9. Қисми зиёди пешгӯиҳои Паймони Кухан бо халқи Исроил вобаста аст. Д Н
10. Пешгӯиҳое ки ба Исроил муносибат надоранд, ё ба халқҳои бутпараст дахл доранд, ё ба Калисо. Д Н

Дар охири китоб шумо ҷавобҳои дурустро меёбед. Ин корро ба Мактаби ғоибона нафириsted.

Дарси дуюм

ГУЗАШТА ВА ОЯНДАИ ИСРОИЛ

Дар ин ва ду дарси оянда мо оиди Исроил сухан меронем. Китоби Муқаддасро хонда, ҳайрон нашуда наметавонем, ки Исроил дар нақшаҳои Худо то чӣ андоза мавқеи назаррасе дорад.

Пеш аз ҳама мо ба гузаштаи Исроил рӯ меоварем, сипас ба ҳолати ҳозираи он. Мо мақсади интиҳоб шудани Исроил, мероси исроилиён ва имтиёзҳои онҳоро дида мебароем.

МАҚСАД

Чаро Худо Исроилро интихоб намуд? Ба ин савол се ҷавоби асосӣ ҳаст:

1. Эълон намудани ягонагии Худо ва нишон додани аҳамиятнокии шинохтани Ё ва хизмат ба Ё.

“Бишнава, эй Исроил! Худованд Худои мо Худои ягона аст. Ва ту Худованд Худои худро бо тамоми дил худ, бо тамоми ҷони худ, ва бо тамоми қуввати худ дӯст бидор” (Такрори Шариат 6:4–5). “Аммо шумо, – мегӯяд Худованд, – ва бандаи Ман, ки ўро баргузидаам, шоҳидони Ман мебошанд, то шумо бидонед ва ба Ман имон оваред ва дарк намоед, ки ин Ман ҳастам, ва пеш аз Ман Худое набуд, ва баъд аз Ман нахоҳад буд. Ман, Ман Худованд ҳастам, ва ғайр аз Ман Наҷотдиҳандае нест. Ман пешакӣ гуфтаам, ва наҷот додаам, ва паём расондаам, ва дар миёни шумо Худои дигаре нест; ва шумо шоҳидони Ман мебошед, – мегӯяд Худованд, – ва Ман Худо ҳастам!” (Иш. 43:10–12).

Исроил дар баҳри азими бисёрхудой қазираи якхудой буд. Ваҳй оиди ягонагии Худо танҳо ба исроилиён дода шуда буд, ва онҳо мебоист ин ҳақиқатро эҳтиёткорона нигоҳ дошта, оиди он ба ҳамаи халқҳо шаҳодат медоданд.

2. Барои он ки исроилиён Навиштаро гиранд, нигоҳдорӣ кунанд ва ба дигарон расонанд.

“Пас, яхудӣ чӣ бартарӣ дорад, ё ки хатна чӣ фоида дорад?

Бартариӣ бузурге аз ҳар чихат, ва пеш аз ҳама аз он чихат, ки ба дасташон каломи Худо супурда шудааст” (Рум. 3:1–2).

ИМРЎЗИ ИСРОИЛ (дарси 2)

Одам

Нӯх

Иброҳим

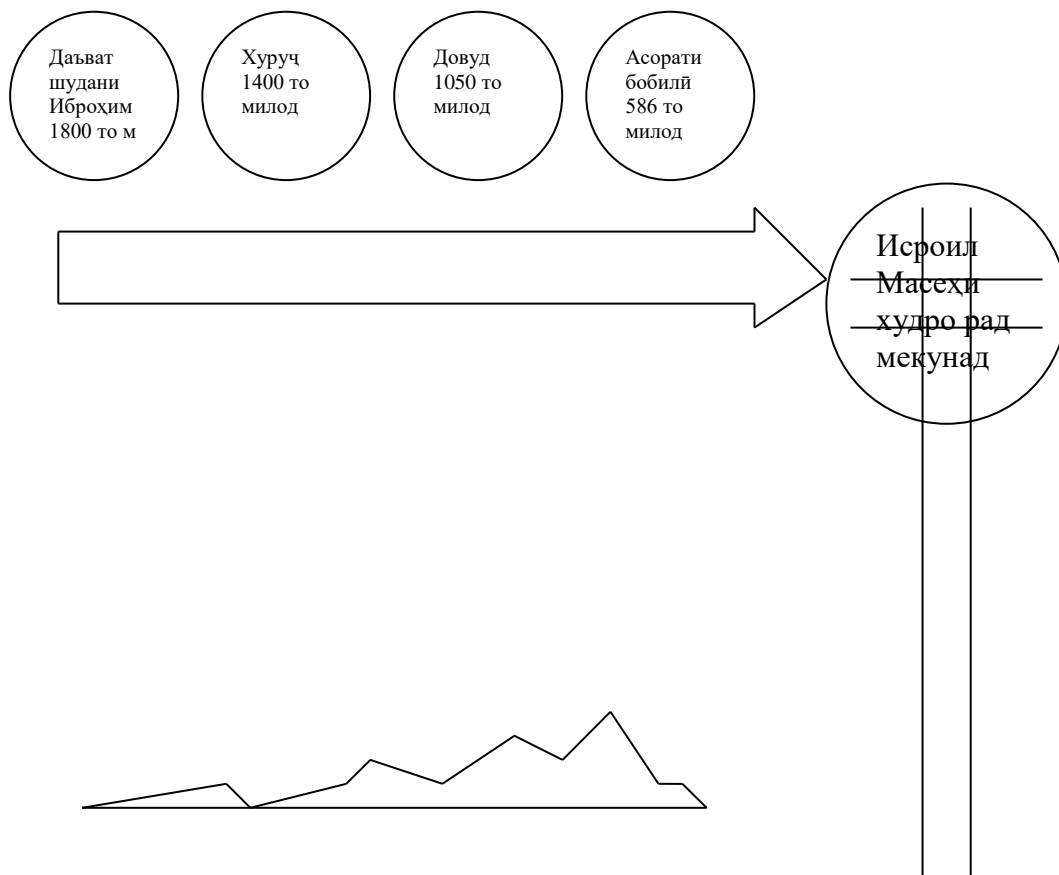
Салиб

Давраи

Калисо

Давраи
мусибати
бузург

Подшоҳии
ҳазорсола

БА ИБРОҲИМ ЗАМИН ВА МАСЕҲ ВАЪДА КАРДА МЕШАВАД

Ин “калом” китобҳои Паймони Куҳан буданд (муқоиса кунед бо Аъмол 7:38; Нома ба Ибриён 5:12). “Инак, чунон ки Худованд Худои ман ба ман амр фармудааст, фароиз ва аҳкомро ба шумо таълим додам, то ки шумо дар заминоне ки барои тасарруф кардани он дохил мешавед, чунин амал намоед. Пас, онҳоро риоя намуда, ба амал оваред, зеро ки ин ҳикмат ва хиради шумо пеши назари қавмҳост, ки онҳо тамоми ин фароизро шунида, хоҳанд гуфт: “Ба яқин, ин халқи бузург қавми ҳақим ва хирадманданд!”” (Так. Шар. 4:5–6).

Ваъйи ҳайратовари ҳақиқат танҳо ба исроилиён дода шуда буд.

3. Ба ҷаҳон Масеҳро додан.

Ба Иброҳим ваъда дода шуда буд: “Дар ту ҳамаи қабилаҳои рӯи замин баракат хоҳанд хост” (Ҳастӣ 12:3). Аз ояти якуми Паймони Навин нақл оиди иҷроиши ин ваъдаи Худо сар мешавад. Дар Нома ба Румиён 9:5, 15:8 фириста тасдиқ мекунад, ки аз байни исроилиён Масеҳи ваъдашуда омад.

МЕРОС

Ба ғайр аз насл, Худо ба Иброҳим замин ваъда дод – заминеро, ки аз Канъони хурдакак чандин баробар калонтар буд. Ваъдаҳои ҳатмӣ ва бешартро мо дар китобҳои 12:7; 13:14–17; 15:17,18–21; 22:17–18 ва Хуруҷ 32:13 пайдо мекунем. Ба калимаи “абадан” аҳамияти махсус диҳед. Ин ваъдаро Худо ба Исҳоқ (Ҳастӣ 26:3–4) ва Яъқуб (Ҳастӣ 28:33–15) тасдиқ намуд. Худуди замини ваъдашуда дар китобҳои 15:18–21, Хуруҷ 23:31, Такрори Шариат 1:7–8 ва дар китоби Еҳушаъ ибни Нун 1:4 аниқ нишон дода шудааст. Худо Исроилро ба хотири иҷрои Каломи Худ ба ин ҷо овард, аммо барои дар замини ваъдашуда мондан халқ мебоист шартҳои муайянеро иҷро менамуд (ниг. Так. Шар. 28:63–68; 30:19–20; Ибодат 26:27–33). Исроилиён ҳеҷ гоҳ тамоми замини ваъдашударо соҳибӣ накарда буданд, ҳатто дар замони авҷи шӯҳрати худ – ҳангоми ҳукмронии пуршукӯҳи Сулаймон. Ва агарчи Сулаймон подшоҳиҳои муайяно идора мекард, “Яҳудо ва Исроил... аз Дон то Беэр-Шобаъ, дар тамоми айёми Сулаймон дар амният менишастанд” (ниг. 3Подш. 4:21–25). Агарчи исроилиён аз замини ваъдашуда аз боиси беитоатӣ ронда шуда буданд, рондашавӣ аҳди ҳатмии бо падарони онҳо басташударо бекор карда наметавонист. Бинобар ин мо бовар дорем, ки ин ваъда барои насли Иброҳим танҳо бо фаро расидани Рӯзи ҷалол иҷро мегардад, ҳангоме исроилиёни бо Худо оштишуда ва чун миллат барқароршуда таҳти ҳукмронии пурбаракати Масеҳ ин заминро соҳибӣ мекунанд.

ИМТИЁЗҲО

Ба Нома ба Румиён 9:4–5 рӯ меоварем, ки он чо оиди хашт имтиёзи Исроил гуфта мешавад. Бо якчанд сухан оиди ҳар кадоми онҳо мегӯем.

1. **Фарзандхондагӣ.** – Дар он наздикии халқи Исроил бо Худо баён карда мешавад.

Исроилиён ҳамчун миллат фарзандони Худо буданд (Хур. 4:22; Ҳушаъ 11:1). (Аммо фарзандхондагии ҳар як шахси алоҳида танҳо дар масеҳият имконпазир аст.)

2. **Ҷалол.** – Ин зухуроти дидашавандаи Яхува бар тахти марҳамат дар хаймаи ҷомеъ аст. Ҳузури Яхуваро гоҳо “шекина” меноманд, агарчи ин калима дар Паймони Кухан нест (Хур. 25:22; 40:34; Ибодат 16:2; 3Подш. 8:10).

3. **Паймонҳо** – шартномаҳои ботантана, ё созишно-маҳое ки байни Худо ва Исроил баста шудаанд. Як қисми ваъдаҳо бешарт буданд, аммо қисми дигар танҳо бо иҷрои баъзе шартҳо иҷро шуда метавонистанд.

4. **Шариат,** – ё Декалог (“дах сухан”), ки Худо дар кӯҳи Сино ба Мусо дода буд, то ки Исроил итоаткор бошад.

5. **Парасиши Худо.** – Худо оиди маросиме ки дар хаймаи ҷомеъ ва дар маъбад иҷро мешуд, муқаррарот дода буд. Коҳинон, левозодагон ва одамони оддӣ дар робита бо қурбонӣ овардан, идҳо ва ғайра ӯҳдарориҳои махсус доштанд.

6. **Ваъдаҳо.** – Асосан ба Масеҳ ва ояндаи халқи Исроил дахл доштанд. Паймони куҳан аз чунин ваъдаҳо пур аст.

7. **Падарон (нахустпадарон).** – Онҳо чароғҳои воқеии бовар буданд.

8. **Масеҳ (Христос).** – Ӯ баракати олии Исроил буд. Агар сухан дар бораи духелагии табиати Ӯ равад, дар табиати одами Ӯ аз Исроил буд, аммо дар илоҳияти Ӯ “Худои қуддуси ҷовидон аст, омин”.

Акнун мо оиди ҳолати ҳозираи халқи Исроил дар партави пешгӯиҳои сухан меронем.

ҲОЛАТИ ҲОЗИРАИ ХАЛҚИ ИСРОИЛ

Биёед ба таърихи насли Иброҳим аз лаҳзаи ба салиб кашида шудани Масеҳ то ба ҳол назар меандозем. Се калима дар Паймони Навин ин таърихро хеле аниқ тасвир мекунанд. Мо бояд дар ёд нигоҳ дорем, ки ҳолати сиёсии Исроил ҳамеша натиҷаи ҳолати динии халқ аст. Яке дигареро муайян мекунад. Пас, ҳангоме сарварони халқ пеш аз қатли Масеҳ кушоду равшан ба Пилотус “Хуни Ё бар мо ва бар фарзандони мо бошад” мегӯянд, интизори он буда метавонем, ки Исроил ба фалокати даҳшатнок рӯ ба рӯ мешавад.

Ва Рӯҳи Пок, ҳангоме ки оиди яҳудиён сухан меронад, онҳоро “афтода”, “таркшуда” ва “кӯршуда” меномад.

1. “Афтода”

Исо гуфт: “Ва ҳар кӣ бар ин санг (Исо Худро дар назар дошт) афтад, пора-пора шавад” (Матто 21:44). Дар нома Румиён 9:32 ва дар Номаи якуми фириста Петрус 2:8 аниқ оиди он гуфта мешавад, ки исроилиён бар Масеҳ, ки бо фурӯтанӣ барои раҳой додани онҳо омад, пешпо хӯрданд. Онҳо интизори раҳой аз ҳукмронии Рум буданд, аммо на аз бандагӣ ба гуноҳ, ва нобино гардида, Масеҳи воқеии худро надиданд. Онҳо Ёро рад карданд ва афтиданд. (Нома ба Румиён 11:11–12-ро бо диққат хонед, ва мефаҳмед, ки Худо инро чӣ тавр кард.)

2. “Таркшуда”

“Инак, хонаи шумо ба шумо вайрон гузошта мешавад” (Матто 23:38). Дар тӯли ду ҳазор соли охир Исроил ҳамчун миллат ба маънои динӣ афтода ва таркшуда буд. Маъбади исроилиён тамоман вайрон карда шудааст, ва ҳатто ҷое ки он буд, асрҳо дар тасарруфи беимонон монда буд, ки ба суханони пайғамбар Ҳушаъ пурра мувофиқат мекунад (Ҳушаъ 3:4). Дар ҳақиқат, яҳудиёни эътиқодманд ханӯз ҳам пайгирона маросимҳоро ба ҷо меоваранд, аммо аз онҳо кайҳо ҳаёти рӯҳонӣ берун рафтааст. Чунин аст сазои гуноҳ дар назди осмон.

3. “Кӯршуда“

“Исроил он чиро, ки толиб буд, ба даст наовард. Аммо баргузидагон ба даст оварданд, ва касони боқӣ сангдил шуданд... Зеро, эй бародарон, ман намехоҳам, ки шумо, худро доно пиндошта, аз чунин сир беҳабар монед, ки як қисми Исроил ба сангдилӣ гирифта шудааст то вақте ки шумораи пурраи ғайрияҳудиён дохил шаванд” (Румиён 11:7,25). Ин тасвири кӯрии рӯҳонии миллат аст.

Нақл оиди Алимo (Аъмол 13:6–12-ро бо диққат хонед) тасвири хуби ин кӯрии рӯҳонист. Аммо бояд ба назар гирифт, ки исроилиён на барои ҳамеша кӯр ва дилсаҳт шудаанд, балки то муддати муайяне.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 2

ШУМО ЧИРО ДАР ЁД НИГОҶ ДОШТЕД?

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Яке аз сабабҳои интиҳоб шудани Исроил он буд, ки исроилиён мебоист ба дигар халқҳо оиди Худои ягонаи ҳақиқӣ шаҳодат медоданд. Д Н
2. Худо исроилиёноро барои он интиҳоб намуд, ки Навиштаҳои Паймони Куҳанро ба онҳо супорад. Д Н
3. Худуди замини ваъдашуда маҳз ҳамон андозаеро дошт, ки қабилаҳои Исроил ва Яҳудо дар замони ҳукмронии Сулаймон ишғол менамуданд. Д Н
4. Ваъда оиди замин, ки Худо ба Иброҳим дода буд, бешарт буд, ва бинобар ин ҳатто гуноҳкорӣ авлодони Иброҳим ин ваъдаро бекор карда наметавонист. Д Н
5. “Чалол”, яке аз имтиёзҳои ки ба халқи Исроил насиб гардид, дар афзалияти сиёсӣ ва динии исроилиён бар халқҳои бутпараст зоҳир мегардид. Д Н
6. Омадани Масеҳ барои Исроил баракати олитарин буд. Д Н

7. Даъват шудани Иброҳим тақрибан дар соли 1800 то милод ба амал омад. Д Н
8. Аз боиси он ки Исроил Масеҳро рад кард, Худо барои ҳамеша Исроилро рад намуд. Д Н
9. Вазъи сиёсии Исроил ҳолати динии онро инъикос менамояд. Д Н
10. Суханони “афтода”, “таркшуда” ва “кӯршуда” ҳолати ҳозираи динии онро тавсиф медиҳанд. Д Н

Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб пайдо мекунед.

Дарси сеюм

ОЯНДАИ ИСРОИЛ

Дар дарси гузашта мо оиди он сухан рондем, ки Яҳува Исроилро интихоб намуд, то ки исроилиён оиди Ӯ ба ҳамаи халқҳо шаҳодат диҳанд, аммо аз боиси он, ки онҳо аз Худо рӯй гардонданд ва Масеҳро ба салиб кашиданд, Худо ин халқро тарк намуд.

Аммо Худо халқи Худро на барои ҳамеша рад намудааст. Ва агарчи ҳозир Исроил “Лӯ-Аммӣ” (“на қавми Ман) аст, он боз ба таври пурра ҳусни тавачҷӯҳи Худоро соҳиб хоҳад шуд (ниг. Ҳушаъ 1:9–11). Халқи Исроил, ки дар беимонӣ ба замини худ бозгардонда шудааст (Ибодат 26:43–45; Иш. 11:11–12; Ирм. 16:14–16; 23:3–8), аз ҷиояти даҳшатовари худ тавба карда, баъди ин боз халқи баргузидаи Худо хоҳад гардид (ниг. Зак. 12:10; 13:1; Ҳизқ. 20:33–38; Матто 23:38–39; Рум. 11:12–15). Дар айни ҳол Рӯҳи Пок ба воситаи Хушхабар Калисои масеҳиро даъват мекунад, ки дар он ҳама гуна фарқият байни яҳудӣ ва ғайрияҳудӣ барҳам меҳӯрад (ниг. 1Кӯр. 12:13).

Аз замони ба салиб кашида шудани Масеҳ то имрӯз халқи Исроил дар байни ғайрияҳудиён парокарда шуда буд

(ниг. Лук. 21:24). Танҳо ба наздикӣ яҳудиён як қисми ватани таърихиашонро бозгардонда, боз мустақилият ба даст оварданд. Ин воқеаи ҳайратовар, ки моҳи майи соли 1948 рӯй дод, ибтидои муртадии бузургтарин дар таърихи халқ мебошад. Яҳудиён фиребгари даҳшатноктарин – зиддимасеҳро масеҳ ва подшоҳи худ эълон хоҳанд кард (ниг. Юҳ. 5:43; 2Тасл. 2:3–4). Ин боиси хашми Худо мегардад (ниг. Матто 24:15–25), ва “бақияи амин” аз муртадон ҷудо карда мешавад. Ба монанди он се калимаи Паймони Навин, ки ҳолати ҳозираи Исроилро тасвир мекунад, ояндаи он дар дигар се калима ифода ёфтааст. Ин се калима *мусибат*, *бозгашт* ва *барқароршавӣ* мебошанд.

“МУСИБАТ”

Донишҷӯён бояд пешгӯии Худовандро, ки дар кӯҳи Зайтун гуфта шуданд, бо диққати зиёд хонанд (Матто 24). Биёед дар суханони Худованд чизҳои дар он набударо ҷустуҷӯ накунем. Худованд ба яҳудиён низ муроҷиат мекунад, ки чуноне аз номаҳои фириста Павлус бармеояд, оиди Калисо ва масеҳият қариб ҳеҷ чиз намедонанд. Суханони “ҷои муқаддас” (ояти 15), “Яҳудо” (ояти 16), “шанбе” (ояти 20) ва ғайра тасдиқ мекунад, ки дар пешгӯӣ сухан дар бораи яҳудиён меравад. Дар ояти 21 Худованд “мусибати бузург”-ро пешгӯӣ мекунад, ки “аз ибтидои олам то ҳол нашудааст, ва бори дигар нахоҳад шуд”. Ҳангоми хондани чунин ҷойҳои Навишта, ба монанди Такрори Шариат 4:26–31; Ишаё 13:6–13; Ирмиё 30:4–9, Ҳизқиёл 20:33–38; Дониёл 12:1–4; Юил 2; Закарё 14 ва дигарон аён мегардад, ки Исроил аз боиси рад кардани Масеҳи ҳақиқӣ ва қабул намудани зиддимасеҳ аз ғӯтаи даҳшатноки маҳкумияти илоҳӣ хоҳад гузашт.

БОЗГАШТ НАМУДАН

Ҳангоми ранҷу азобҳо “бақияи амин”, ё боқимондаи яҳудиён, бо тавба ба Худо рӯ меоваранд. Онҳо чунин дуо хоҳанд кард: Бигузур Подшоҳии Ту биёяд: бигузур иродаи ту, чуноне ки дар замин аст, дар осмон низ ба амал ояд” ва “Муборак аст Оне ки ба номи Худованд меояд”, ва ин суханон барои онҳо маънои нав хоҳанд гирифт. Қисми

асосии яҳудиёнро, ки ба марди гуноҳ вафодор мемонанд, аз “бақияи амин”, ки намоишкориҳои ҳечу пучи ӯро пай мебаранд ва даъвоҳои ӯро рад карда, барои Масеҳ азоб мекашанд (баъзеҳо ҳатто ба марги риёзаткашона дучор мешаванд), бояд фарқ кард (ниг. Юил 2:12–17; Зак. 12:9–10; 13:1–2; Ирм. 16:14–15; Ҳизк. 37; Рум. 11:26; Ваҳй 1:7).

БАРҚАРОРШАВӢ

Барқароршавӣ рӯҳонӣ ва сиёсӣ хоҳад буд ва бо баракат то ақсои замин анҷом хоҳад ёфт. “Ва агар пешпоҳӯрии онҳо сарвати ҷаҳон ва шикасти онҳо сарвари халқҳо бошад, камоли онҳо чанд маротиба зиёдтар фоидабахш хоҳад буд... Зеро агар радшавии онҳо мусолиҳаи ҷаҳон шуда бошад, пас қабулшавии онҳо, ба ҷуз эҳё аз мурдагон, чӣ хоҳад буд?” (Рум. 11:12,15).

Пайғамбарҳои Паймони Қуҳан аз пешгӯиҳои баракати ҳайратовари ҷаҳон пур мебошанд, ки пас аз барқароршавии Исроил ва бо Худо оштии шудани он хоҳанд буд. Бо Паймони Қуҳан хатти мувозӣ мекашем: танҳо баъд аз он ки бародарон аз гуноҳи кардашон тавба карда, бо Юсуф оштии шуданд, марҳамати ӯ бар онҳо ҷорӣ шуд ва ба онҳо ғаллаи фаровон дода шуд. Ва танҳо ҳангоме бародарони ҷисмонии Юсуфи осмонӣ (яъне Исо) чунин нидо мекунанд: “Мо барои гуноҳ бар зидди бародари худ гирифтори ҷазо ҳастем”, ӯ хоҳад гуфт: “Наздик биед” ва онҳоро бо муҳаббати бахшояндаи Худ бӯса хоҳад кард!

Мулоҳиза:

Амилленаристҳо ягон хел ояндаи Исроилро рад мекунанд, ва чунин фикр доранд, ки маҳз давраи ҳозираи Калисо Исроили ҳақиқист ва ваъдаҳои ки ба он дода шудаанд, дар Калисо пурра иҷро шуда истодаанд. Барои тасдиқи чунин нуқтаи назар онҳо ҷойҳои бисёри Китоби Муқаддасро мисол меоваранд, ки дар он пешгӯиҳои Паймони Қуҳан ба масеҳиёни давраи Калисо дахл доранд. Аммо мо чунин меҳисобем, ки чунин “асоснокунӣ” қонуни дахлдории дутарафа”-ро, ки оиди он дар Дарси 5-ум сухан хоҳем ронд, вайрон мекунад.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 3

ХУДРО ТАФТИШ КУНЕД

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Пайғамбар Хушаъ пешгӯӣ карда буд, ки замоне фаро мерасад, ки яҳудиён дигар халқи Худо нахоҳанд буд Д Н
2. Яҳудиён дар нобоварии аввала ба замини худ бозгардонда мешаванд. Д Н
3. Яке аз муҳимтарин мақсадҳои Худо дар Калисо – нигоҳ доштани фарқи таърихӣ яҳудиён ва ғайрияҳудиён аст. Д Н
4. Давлати ҳозираи Исроил дар партави пешгӯиҳо аҳамияти бузурге дорад. Д Н
5. Яҳудиён ҳанӯз бояд аз давраи муртадии азими худ гузаранд. Д Н
6. Ояндаи яҳудиён дар ин се суҳан ифода ёфтааст: *мусибат, бозгашт ва барқароршавӣ.* Д Н
7. Дар пайғамбарӣҳо пешгӯӣ карда шудааст, ки яҳудиён ба замини худ бозгашта, ба зудӣ бо тамоми халқҳои атроф ошті мекунанд. Д Н
8. “Бақияи амин”-и Исроил ба васвасаҳои марди гуноҳ муқобилат карда метавонад. Д Н
9. Барқарории пурраи имтиёзҳои сиёсӣ ва рӯҳонӣ Исроил боиси баракати бузурги тамоми инсоният хоҳад шуд. Д Н
10. Исроил оянда надорад, зеро Калисо Исроили рӯҳонӣ мебошад. Д Н

Ҷавобҳои дурустро дар охири китоб пайдо мекунед.

Дарси чорум

ДАР БАЙНИ ҚУЛЛАҲОИ КҶҲСОРОН

Дар дарсҳои гузашта мо оиди он суҳан рондем, ки бо вучуди гузаштаи бузурги Исроил ва ояндаи бузурге ки барояш ваъда шудааст, ҳозир халқи Исроил аз ҷониби Худо радшуда аст ва бинобар ин дар ҳолати таназзули рӯҳонист. Аммо Худо ҳамаи инро пешакӣ медонист, ва “мувофиқи таъиноти азали” (Эфс. 3:11) дар ин вақт бояд Калисо даъват карда шавад.

Пайғамбарони Паймони Куҳан ду воқеаи бузурғтарини ояндаро пешбинӣ карда буданд – “уқубатҳои Масеҳ ва ҷалоле ки баъд аз он фаро мерасад. (Номаи якуми Петрус 1:10–12-ро бо диққат хонед). Дидани воқеаҳои оянда ихтилофнок метофт: пайғамбарон бо нигоҳи рӯҳонӣ Масеҳро медиданд, ки рад гардида, ба салиб кашида мешавад, аммо ҳамон Масеҳро дар ҷалоли олий чун бузурғтарини подшоҳони замин медиданд. (Барои мисол, Забур 21 ва 68-ро бо 44 ва 71 ё бобҳои 35 ва 53-юми Ишаёро муқоиса кунед). Ин ду бинишро чӣ тавр бо ҳам оштии додан мумкин буд? Чӣ гуна имкон дошт, ки Ӯ рад карда шавад ва бо вучуди ин ҳукм ронад? Танҳо як калима ин ихтилофро ҳал мекард – эҳ! Масеҳ бояд баъди мурдан эҳе шавад, то ки қисми дуҷуми пешгӯиҳо иҷро кардад.

Аммо пайғамбарон масофаи азими байни ин ду воқеа – уқубатҳои Масеҳ ва ба тахти подшоҳӣ нишастани Ӯро надиданд. Чунин кӯтоҳшавии дурнамои замони фаҳмо мегардад, агар тасаввур кунем, ки одаме дар ҳамворӣ истода, ба ду қуллаи кӯҳии дур менигарад. Ба вай чунин метобад, ки қуллаҳо дар уфуқ ба ҳам мепайванданд. Аммо дар асл онҳоро водии бузурге аз ҳам ҷудо мекунад, ки ба ӯ намоён нест ва намоён буда ҳам наметавонад. Ин водӣ тимсоли давраи ҳозираи Калисо аст. Имрӯз имондор ду қулларо мебинад: яке дар ақиб, дигаре дар пеш.

Ба боби 61-уми китоби Ишаё рӯ оварда, ду ояти аввалро бо диққат мехонем, ва баъд Инчили Луқа 4:16–21-ро мехонем. Аён аст, ки Худованд дар мобайни Ишаё 61:2 китобро пӯшондааст. Чаро Ӯ оятро то охир нахонд? Ҷавоб ин аст, ки “рӯзи интиқоми Худои мо” дар оянда аст ва тамоман

ба замони ҳозира, “соли мусоиди Худованд” дахл надорад. Дигар хел карда гӯем, байни “рӯзи интиқом” ва “соли мусоиди Худованд” 2000 сол ҳаст, ки пайғамбар Ишаъё пешбинӣ накарда буд!

Ҳамин гуна кӯтоҳшавии дурнамои замони ро мо дар Закарё 9:9–10 мебинем. Он чи дар ояти 9 гуфта шудааст, дар омадани якуми Худованд иҷро гардид (ниг. Инҷили Матто 21:1–9). Гуфтаҳои ояти 10 ҳанӯз иҷро нашудаанд. Он гуфтаҳо ҳамон вақт иҷро мешаванд, ки Худованд Исо дар ҷалол боз ба замин меояд. Ҳамин тариқ, агар ояти 9 ба гузашта дахл дошта бошад, ва ояти 10 – ба оянда, пас аён аст, ки байни ин ду оят давраи Калисо аст. Донистани ин аз пайғамбарони Паймони Кухан ниҳон буд. Ин сирри Худо буд, ки онро Рӯҳи Поки ба замин фаромада танҳо баъди ба салиб кашида шудан ва зиндашавии Масеҳ ошкор намуд (Нома ба Эфсӯсиён 3:1–11 ва Нома ба Қӯлассиён 1:24–27-ро бо диққат хонед).

Ба пешгӯии маъруф оиди “Ҳафтад ҳафтсола”-и пайғамбар Дониёл рӯ меоварем (Дониёл 9:20–27). Ин ҷо пайғамбар оиди раҳой аз асорати Бобил мегӯяд. Аммо дар баробари ин дар ин оятҳо фариштаи муқарраб Ҷаброил ба таври умумӣ тамоми таърихи Исроилро аз замони бозгашт аз асорати Бобил то вақти дар ҷалол омадани Худованд Исои Масеҳ тасвир мекунад.

“Ҳафтад ҳафтсола (ҳафта) барои қавми ту ва шаҳри муқаддаси ту муқаррар карда шудааст”. “Ҳафта” метавонад ҳам “ҳафт рӯз” ва ҳам “ҳафт моҳ” ва ғайраро ифода кунад, аммо аз матн бармеояд, ки сухан дар бораи солҳо меравад, вагарна тамоми пешгӯӣ маънои худро гум мекард. “Муқаррар карда шудааст” маънои онро дорад, ки аз тамоми рафти замон 490 сол чудо карда шудааст. Зиёда аз ин, ин 490 сол танҳо ба халқ ва шаҳри Дониёл – ба яҳудиён ва Уршалим дахл дорад. Пас ин солҳоро ба Калисо, ки асосан аз ғайрияҳудиён иборат мебошад, нисбат додан номумкин аст. Агар ба яҳудиён ва Уршалим, ва танҳо ба замони таъсиси Исроил дар замини ваъдашуда дахл доштани 490 солро нафаҳмед, иштибоҳ мекунем.

Ҳамчунин қобили зикр аст, ки дар ин давраи 490-сола, мувофиқи суханони Ҷаброил, барои халқи Дониёл шаш воқеаи бузург “муқаррар карда шудаанд“:

- 1) “чиноят хотима ёбад”, яъне гуноҳи азими Исроил – рад карда шудани Масеҳ;
- 2) “гуноҳ нест шавад”, яъне гуноҳҳои дигари Исроил кафорат карда шудаанд;
- 3) “маъсият кафорат шавад”, яъне ба салиб кашида шудани Масеҳ;
- 4) “адолати ҷовидонӣ барқарор шавад”. Ин ҷо дар назар дошта шудааст, ки адолат дастрас гардид, аммо Исроил онро ба воситаи Масеҳ ба даст хоҳад овард. Ин пешгӯӣ дар вақти подшоҳии ҳазорсола иҷро мегардад;
- 5) “рӯъёи набӣ муҷассам гардад”, яъне ниҳоят ҳамаи пешгӯиҳо иҷро мегарданд ва бовар ҷои худро ба биниш медиҳад;
- 6) “Қудси қудсҳо тадҳин карда шавад”. Ин ҷо, аз афташ, оиди ба халқ бозгардондани ҷалоли “Шекина” (хузури Худо) гуфта мешавад.

Оё ҳамаи ин пешгӯиҳо барои халқ ва шаҳри Дониёл иҷро шудаанд? Албатта, не. Баъзеи онҳо ҳанӯз бояд иҷро шаванд.

Дар ояти 25 оиди он гуфта мешавад, ки воқеаҳои пешгӯишуда бо фармони барқарор намудани Уршалим сар мешаванд. Бешубҳа, иҷозате ки Наҳемё барои аз нав бунёд кардани шаҳри Уршалим гирифт, ҳамин саршавӣ буд (Наҳемё 2). Аз замони ин воқеа (тақрибан с. 445 то милод) то он лаҳзае ки Худованд Исои Масеҳ ба Исроил чун Подшоҳ ошкор шуд (воридшавии ботантана ба Уршалим), расо 483 сол, ё 7 ҳафтсола ва 62 ҳафтсола гузашт. Аз вақти иҷозати барқарор кардани Уршалим то рӯзи чун подшоҳи Исроил ба Уршалим ботантана ворид шудани Исо (Юҳ. 12:12–16; Мат. 21:4–9; Марқ. 11:7–10; Лук. 19:35–38) 483 сол гузашт.¹

Шумо пай бурдед, ки дар оят оиди ду фосилаи замони нобаробар гуфта мешавад – 7 ва 65 ҳафтсола. Ҳафт ҳафтсола, ё 49 сол, замони барқароркунии Уршалим ва аз нав сар кардани парастии дар маъбадро дар бар мегирад. “Замонҳои душвор” дар китобҳои Эсро ва Наҳемё тасвир ёфтаанд.

“Баъди гузаштани 62 ҳафтсола Масеҳ кушта мешавад, ва нахоҳад буд”. Маълум аст, ки ин 62 ҳафтсоларо ба 7 ҳафтсола илова кардан даркор аст, ки ин 69 ҳафтсола, ё 483 солро

¹ Ниг . дар китоби: sir Robert Anderson *The Coming Prince*.

ташкил медиҳад. Таваҷҷӯҳ намоед, ки қатли Масеҳ баъди *гузаштани* ин вақт фаро мерасад. Ҳамчунин пешгӯӣ шудааст, ки халқи “раиси оянда” маъбад ва қудсро хароб хоҳад кард (о. 26). Ин суҳанон моро ба соли 70-уми милодӣ бармегардонанд, хангоме ки лашкари румиён Уршалимро хароб карданд. Ҳамин тариқ, мӯҳлати зикршуда – 483 сол – дар рӯзи ба Уршалим ворид шудани Масеҳ ба охир расид. Дар ояг гуфта нашудааст, ки марги Масеҳ ва баъди он харобшавии шаҳр маҳз кай фаро мерасад.

Дар пешгӯӣ оиди давраи ҳозира гуфта нашудааст, мо танҳо ишораҳои ғайримустақимро ба он пайдо карда метавонем. Ана он чи оиди он ба таври мухтасар дар охири ояти 26 гуфта шудааст: “охири ӯ зуд фаро хоҳад расид, ва то охири чанг вайронаҳо насиб шудааст”. Худованд маҳз ҳаминро пешгӯӣ кардааст (Мат. 24). Пас, давраи ҳозираи Калисо дар байни охири ояти 26 ва аввали ояти 27 мегузарад.

Ояти охири боб хеле муҳим аст: “Ва ӯ аҳдро бо мардуми бисёр як ҳафтсола мустаҳкам хоҳад кард”. Ин ҷо на оиди Масеҳ, балки оиди “раиси оянда” гуфта мешавад. Кист ӯ? Ӯ раиси онҳост, ки дар соли 70-уми милодӣ Уршалимро хароб карданд – румиён. Аён аст, ки худ раис ҳам румӣ аст. Бо калимаи “бисёр” кӣҳо дар назар дошта шудаанд? Мо чунин меҳисобем, ки инҳо яҳудиёни ба Фаластин баргашта мебошанд, ки бо мақсади ҷимоя аз Ашшурӣ, ё “шохи майда” (Дон. 8), бо Ҳайвони Румӣ созишномаи ҳафтсола мебанданд. Ин созишнома (аҳд) ба муддати ҳафт сол амнияти сиёсӣ, худудӣ ва динии Исроилро таъмин мекунад.

Аммо “дар нисфи ин ҳафтсола“, яъне баъди 3,5 сол, қайсар созишномаро “пораи коғаз” меномад ва онро вайрон мекунад, хусусан он бандҳоеро, ки ба масъалаи динӣ дахл доштанд.

Қайсар ногоҳ қурбонӣ овардан ва парастии Худоро ба яҳудиён манъ мекунад, то ки танҳо ӯро парастииш кунанд. Дар Қудс “кароҳати харобӣ”, ки Исо оиди он мегуфт, фаро мерасад (Мат. 24:15), ва бо таҳдиди қатл ба ҳама фармуда мешавад, ки бутро – қайсарро парастииш кунанд. Суҳанони охири боб хеле муҳиманд: “ва харобкунанда дар сояи қабоҳатҳо вучуд хоҳад дошт”. Маънои ин суҳанон, аз афташ, чунин аст: аз боиси он, ки Исроил бути даҳшатовар,

тадҳиншудаи иблисро парастӣш мекунад, Худо барои ҷазо додани халқи беитоати Худ “ин харобкунанда”-ро ба миён меоварад.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 4

ЧИЗҲОИ ОМУХТААТОНРО БА ЁД ОВАРЕД

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Худо дар давраи ҳозираи рад шудани Исроил “муқаррар кардааст”, ки аз ҳамаи халқҳо Калисоро чамъ оварад. Д Н
2. Пайғамбарони Паймони Куҳан на уқубатҳо ва марги Масеҳро, балки танҳо ҷалоли Ёро пешбинӣ намудаанд. Д Н
3. Ҷалоли Масеҳ мавзӯи бузурги таронаҳои 44 ва 71-уми Забур аст. Д Н
4. Ҳалли ихтилофи зоҳирӣ дар биниши Масеҳ аз ҷониби пайғамбарони Паймони Куҳан дар зиндашавии Ёст. Д Н
5. Пайғамбарони Паймони Куҳан давраи ҳозираро равшан мегиданд. Д Н
6. Худованд Исо чун Масеҳ ошкор шуда, ду ояти боби 61-уми китоби Ишаъёро пурра хонд. Д Н
7. “Ҳафтад ҳафтсола” 490 солро дар бар мегиранд. Д Н
8. Ҳафтсолаи ҳафтодуми пешгӯии Дониёлро аз шасту нӯҳ ҳафтсолаи боқимонда давраи ҳозираи Калисо ҷудо мекунад. Д Н
9. Дар пешгӯӣ оиди “ҳафтад ҳафтсола” танҳо оиди яҳудиён ва Уршалим гуфта мешавад. Д Н

10. Ҳафтсолаи ҳафтуми пешгӯии Дониёл асосан ба
Подшоҳии ҳазорсола дахл дорад. Д Н
Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб пайдо мекунед.

Дарси панҷум

НАҚШАИ ИЛОҲИИ НАҶОТ

Мо бо шумо оиди он суҳан рондем, ки пайғамбарони Паймони куҳан замони ҳозираро, ки чун водии бузурге ду қуллаи кӯҳии омадани яқум ва дуёми Масеҳро аз ҳам ҷудо мекунанд, пешбинӣ накардаанд. Бо назардошти он ки қуллаи яқум – уқубатҳо ва марги Ё, ва қуллаи дуём ҷалол ва тоҷи Ёст, мо суҳанрониро оиди нақшаи илоҳии наҷот сар мекунем.

Шоми Худованд маросими ҳам оддӣ, ҳам амиқ аст, ки Худованд Исои Масеҳ дар арафаи марги Худ ба шогирдонаш додааст, то аз Ё ва марги Ё ёдоварӣ бошад. Рӯҳулқудс оиди ин чунин мегӯяд: “”Ҳар боре ки ин нонро меҳӯред ва ин косаро менӯшед, мамоти Худовандро эълон мекунед, то даме ки Ё биёяд” (1Қӯр. 11:26). Ана ду қулла: “мамоти Худованд” – қуллаи яқум ва “то даме ки Ё биёяд” – дуём. Ба ақиб нигариста, мо қуллаи яқумро мебинем, ва ба пеш назар андохта, қуллаи дуёмро мебинем. Шоми Худованд, ҳамин тарик, ду омаданро муттаҳид мекунанд.

Дар номаҳои ҳавворӣ Павлус бисёр вақт калимаи “сирр” такрор мешавад. Ин сирри нақшаи Худост, ки барои фиришта ошкор буд – аз миёни ғайрияхудиён “қавме ба исми Худ бигирад” (ниг. Аъмол 15:13–18). Азбаски бо марги Масеҳ пешгӯиҳо хомӯш шуданд ва то анҷом ёфтани даъвати ғайрияхудиён дигар садо нахоҳанд дод, пайғамбарони Паймони Куҳан наметавонистанд ин даъватро эълон намоянд. Дар Нома ба Румиён 14:24–25 Павлус менависад: “Ба Ё, ки қодир аст шуморо устувор гардонад, ба ҳасби башорати ман... ба ҳасби кашфи сирре ки аз замонҳои азалий ниҳон буд, вале алҳол зоҳир шуда, ба воситаи навиштаҳои анбиё, бо амри Худои ҷовидонӣ ба ҳамаи халқҳо маълум шудааст, то ки ба итоати имон дароянд”. Мо набояд фикр

кунем, ки “навиштаҳои анбиё” ба пайғамбарони Паймони Куҳан ишора мекунад, зеро чунин хулоса ба гуфтаҳои Павлус оиди он ки сир то давраи ҳозира ниҳон буд, муҳолифат медошт. Дар навиштаҳои Паймони Куҳан оиди ин сир чизе гуфта нашудааст. Ибораи “ба воситаи навиштаҳои анбиё” ба он чи худ Павлус навиштааст, ишора мекунад.

Пас “сир” чист? Сир он аст, ки баъди аз ҷониби Исроил рад шудани Масех, баъди эҳё ва ба тахт нишастани Масех, ки дар фуруд омадани Рӯҳи Пок дар рӯзи Панतिकост зоҳир гардид, файзи Худо ба ғайрияхудиёни гуноҳкор чорӣ шуд. Ва ба воситаи мавъизаи Инҷили наҷот ба “ҳар кӣ ба Ӯ имон оварад” ҷамъияти тамоман нав ба миён омад. Павлус дар Нома ба Эфсӯсиён 3:3–7 мефаҳмонад: “Ба ман ба василаи ваҳй сирре маълум шудааст ... ки дар наслҳои пешина ба банӣ одам маълум нашуда буд, чунон ки ҳоло ба ҳаввориёни муқаддаси Ӯ ва ба анбиё ба василаи Рӯҳ ошкор шудааст, ки халқҳо ҳамирси Исроил ва андоми ҳамон ҷисм ва шарикони ваъдаи онҳо дар Исои Масех ба воситаи Инҷил ҳастанд. Ман бар тибқи бахшоиши файзи Худо, ки ба ҳасби амали қуввати Ӯ ба ман ато шудааст, хизматгузори он гардидаам”.

“Андои”, ки дар нома оиди он гуфта мешавад, Калисо аст (ниг. Эфс. 1:22–23), ки Арӯс низ номида шудааст. Ба шавҳарон фармуда шудааст, ки занони худро дӯстдоранд: “... чунон ки Масех низ ба Калисо муҳаббат дошт ва Худо аз барои он таслим намуд, то ки онро ба ғусли об пок карда, ба воситаи калом тақдис намояд, ва ба ҳузури Худ Калисоро дар ҷалоле тақдис кунад, ки на доғе дошта бошад, на нуқсон, на чизе монанди ин, балки муқаддас ва беайб бошад... Чунки мо андоми бадани Ӯ ҳастем, аз гӯшти ӯ ва аз устухонҳои Ӯ. Аз ин сабаб мард падару модари худро тарк карда, бо зани худ хоҳад пайваст, ва ҳар ду як тан хоҳанд буд. Ин сир бузург аст, вале ман нисбат ба Масех ва Калисо сухан меронам”. Гуфтаҳои фириста ба Одам ва Ҳавво ишора мекунад. Ҳавво на танҳо аз Одам буд, зеро аз қабурғаи ӯ офарида шуда буд, балки барои Одам чун арӯси ӯ буд. Донишҷӯён бояд Қўлассиён 1:23–29-ро бо диққат хонанд. Ҳангоме мегӯем, ки дар Навиштаҳои Паймони Куҳан оиди Калисо ваҳй нест, набояд фаромӯш кунем, ки дар он *тимсолҳои* Калисо ҳастанд.

Моҳияти қонуни мансубияти дутарафаро фаҳмидан муҳим аст. Ин қоидаи муҳими тафсири матни Китоби Муқаддас аст. Зиёда аз ин, риояи ин қоида барои дуруст фаҳмидани маънои иқтибосҳои Рӯҳулқудс аз Паймони Куҳан даркор аст. Хусусан ин барои омӯхтани пешгӯиҳои Паймони Куҳан дуруст аст. Қонуни мансубияти дутарафаро чунин тасвия додан мумкин аст: пешгӯие ки дар ояндаи дур пурра иҷро мегардад, қисман ҳозир ҳам иҷро шуда метавонад.

Ба ду намуна муроҷиат мекунем, ки ин қонуни тафсири Китоби Муқаддасро мефаҳмонанд.

1. 12 ояти аввали боби 52-юми китоби пайғамбар Ишаъё, бешубҳа, ҷалолӣ подшоҳии ҳазорсолаи Масеҳро пешгӯӣ мекунанд. Маънои оятҳо қомилан аён аст. Ба ҳеҷ ваҷҳ ин пешгӯии назаррас ба Калисо ё ба ҷаҳони имрӯза мансуб буда наметавонад. Бигузор донишҷӯён ба матн муроҷиат карда, ба ҳаққонияти ин суҳанон боварӣ ҳосил кунанд. Оятҳои 6 ва 8-ро махсусан зикр кардан даркор аст. Аммо дар Нома ба Румиём 10:15 фириста Павлус оятро аз пешгӯии Ишаъё иқтибос оварда, суҳанони пайғамбарро ба башоратдиҳандаи ҳозира нисбат медиҳад, ки аз рӯи суҳанони фириста, агар фиристода нашавад, башорат дода наметавонад, «чуноне ки навишта шудааст: “Чӣ гуна зебост пойҳои онҳое ки аз осоиштагӣ башорат медиҳанд, аз некӣ башорат медиҳанд!”» Ҳамин тариқ, агар Павлус аз боби 52-юми Ишаъё иқтибос оварад, ин маънои онро надорад, ки ҳамаи пешгӯиҳои пайғамбар ҳозир дар Калисо иҷро мешаванд. Вай танҳо он чиро, ки оиди подшоҳии ҳазорсола гуфта шудааст, нисбати *замони ҳозира* истифода мекунад. Аммо пешгӯӣ дертар пурра иҷро мешавад.

2. Акнун ба пешгӯии маълуми Юил (Юил 2:28–32) рӯ меоварем. Такрор мекунем, ки бобро пурра хондан лозим аст, зеро мо ҳеҷ гоҳ набояд суҳанони Китоби Муқаддасро берун аз матн тафсир кунем. Дар ин ҷо мо боз бо биниши фараҳбахши ҷалолӣ дучор мешавем, ки дар замони пурбаракати ҳукмронии Масеҳ-Исо ба замин ба Исроил меояд. Мо оятҳои 21–27-ро ба замони ҳозира алоқаманд карда наметавонем. Ин ояндаи даркнашаванда аст. Ин пешгӯӣ оиди подшоҳии ҳазорсола аст. Дар оятҳои 28-32 пешгӯӣ оиди ба тамоми башар фурӯ рехтани Рӯҳулқудс

мавҷуд аст, ки пеш аз он “дар осмон ва замин аломот”-и азим воқеъ хоҳанд шуд. Аз ҷойҳои дигари Навиштаҳо мо медонем, ки чунин изтироботи кайҳонӣ ҳангоми дар қувват ба замин омадани Худованд рӯй медиҳанд (Матто 24:29–30 ва ғайра). Сипас дар пешгӯии Юил гуфта мешавад: “Ва ҳар кӣ исми Худовандро бихонад, наҷот хоҳад ёфт; зеро ки *дар кӯҳи Сион ва дар Ерусалим*, чунон ки Худованд гуфтааст, наҷотёфтагон хоҳанд буд, ва дар миёни *боқимондагон* касоне ки Худованд онҳоро хондааст”.

Дар мавъизаи бузурги худ дар рӯзи Панतिकост фириста Павлус панҷ ояти охириро аз боби 2-юми Юил бо пешгуфтори зерин иқтибос меоварад: “Ин ҳамон чиз аст, ки Юили набӣ гуфтааст” (Аъмол 2:16). Муқоисаи ин ду ҷой нишон медиҳад, ки Петрус ояти 32 ва ҳамаи он чиро, ки оиди наҷот дар кӯҳи Сион ва дар Ерусалим ва “дар миёни боқимондагон” гуфта шудааст, зикр намекунад. Фириста танҳо дилҳои имондоронро ба Худованд, ки наҷот аз Ӯ бармеояд, равона мекунад.

Оё мо суҳанони Петрусро бояд чунин фаҳмем, ки ҳамаи пешгӯӣ дар рӯзи Панतिकост иҷро гардид? Албатта, не. Петрус танҳо қисми пешгӯиро нисбати реҳтани Рӯҳи Пок дар рӯзи Панतिकост *истифода мебарад*.

Ҷойҳои аз Паймони Навин овардашуда, ки дар онҳо пешгӯиҳои Паймони Куҳан иқтибос мешаванд, нисбати замони ҳозира *истифода* шудани пешгӯиҳоеро, ки *дар оянда пурра иҷро мешаванд*, нишон медиҳанд. Дар партави қонуни мансубияти дутарафа фаҳмидани пешгӯиҳо моро аз хатаре эмин медорад, ки аввалан, аҳамиятнокии суҳанони пайғамбаронро пай набарем, ва сониян, – нақшаи илоҳии ҷалол дар заминро пурра набинем.

Давраи ҳозираи Калисо бо ду воқеаи шукӯҳманд алоқаманд аст: 1) ҳузури *Шаҳси дорои ҷалоли осмонӣ* (Эфс. 1:20–23; Ибр. 10:12–13) ва 2) *дар замин ҳузур доштани Шаҳсияти Илоҳӣ (Рӯҳи Пок)* (1Қӯр. 12:13).

Мардуми Исроил подшоҳеро, ки назди онҳо омада буд, рад карданд, ва Ӯ ба осмон боло шуд, ва ҳокимияти Ӯ бар тамоми ҷаҳон то он даме зоҳир намегардад, ки онҳо тавба карда, чунин нидо кунанд: “Муборак аст Он Касе ки ба исми Худованд меояд”. То он дам Худованд Исои Масеҳ дар

тарафи рости Падар чун Сарвари Калисо, Бадани Худ, менишинад.

Панҷ хусусияти Калисоро зикр мекунем.

ВАЗИФАИ ОН ИНТИХОБШУДА БУДАН АСТ

Зикри аввалинро оиди Калисо мо дар боби 16-уми Инҷили Матто (оятҳои 13–18-ро бо диққат хонед) во мехӯрем. Танҳо баъди он ки Худованд Худро ба Исроил чун Подшоҳ ошкор намуд ва рад карда шуд (Матто 11:16–24; 12:24), Ё оиди Калисо сухан ронданро сар кард. Ва аз ҳамон вақт Исо ба шогирдонаш фаҳмондани онро оғоз кард, ки “Ё бояд ба Уршалим рафта”, кушта шавад ва эҳё гардад (Матто 16:21).

Калимаи “калисо” аз калимаи юнонӣ баромадааст, ки маънояш “чамъомади интихобшудагон” аст. Дигар хел карда гӯем, ин чамъомади одамони даъватшуда аст. Ҷамчунин бояд таъкид намуд, ки суханони Исо ба оянда дахл доштанд: Ман калисо бунёд мекунам”. Ҷамин тариқ, дар замони Паймони Куҳан оиди Калисо чизе маълум набуд.

ИБТИДОИ ОН

Калисо кай пайдо шудааст? Мо чунин меҳисобем, ки дар рӯзи Панतिकост. Калисо “бадани Ё” (Масех) номида шудааст (Эфс. 1:23). Бадан сар дорад! Аммо Масех мақоми сарварии Худро танҳо он вақте ишғол намуд, ки дар тарафи рости Падар нишаст (Қўл. 1:18). Ҷамин тариқ, зодрузи Калисо рӯзи Панतिकост буд. Он вақт Рӯҳи Пок, ки Ёро Масехи эҳёшуда фиристода буд, ҳамаи бовар-кардагонро ба як организме муттаҳид намуд, ки “Бадани Масех” номида мешавад.

ТАРКИБИ ОН

“Зеро ҳамаи мо бар тибқи як Рӯҳ дар як бадан таъмид ёфтаем, ва ҳама аз як Рӯҳ нӯшонда шудаем (1Қўр. 12:13). Ҷангоми бо диққат хондани ин боб, ва низ оятҳои 11–18 аз боби дуюми Нома ба Эфсӯсиён аён мегардад, ки Калисо аз ҳамаи яҳудиёни аз нав зодашуда иборат аст. Дар дарси гузашта мо оиди он гуфта будем, ки ҳамаи инсоният ба се гурӯҳ чудо мешавад – яҳудиён, ғайрияҳудиён ва Калисои Худо. Дар он лаҳзае ки яҳудӣ ва ғайрияҳудӣ Масехро ҳамчун Худованд ва Начотдиханда қабул мекунанд, Рӯҳи Пок онҳоро

ба Бадани Масеҳ ворид менамояд, ки он чо ҳамаи фарқиятҳои миллӣ аз байн мераванд. “Дар он чо на юнонӣ ҳаст, на яҳудӣ, на хатна, на номахтунӣ... балки ҳама чиз ва дар ҳама чиз Масеҳ аст” (Қўл. 3:11).

ХИСЛАТИ ОН

Чуноне ки мо аллакай гуфта будем, калимаи “калисо” маънои “ҷамоати интиҳобшудагон”-ро дорад. Ба ин маъно Исроил “калисо дар биёбон” буд (Аъмол 7:38). Худи ҳамон фикр оиди “ҷамоати интиҳобшудагон” дар тасвири “ҷамъомади ошуфтаҳол” низ ҷой дорад (Аъмол 19:32,39–40).

Санғоро барои Маъбади подшоҳ Сулаймон дар конҳои зеризаминӣ ба даст меоварданд, сипас онҳоро метарошиданд ва аз онҳо манзилгоҳи Яҳуваро месохтанд. Худо низ ба воситаи Хушхабар “санғои зинда”ро ба даст меоварад, ки “бар Ў бино ёфта, маскани Худо” мешаванд (Эфс. 2:22).

БА ОХИР РАСИДАНИ ТАЪРИХИ ОН

Вазифаи бузурги Калисо – ба Масеҳ монанд будан ва ҷовидона бо Масеҳ будан аст. Ҳангоми омадани дуёми Худ Ў, Домод, Арӯси Кафоратшударо, ки “ҳеч доғе, айбе ё ягон чизе монанди ин надорад”, ба Худ мегирад. Мо бовар мекунем, ки Арӯси Барра (Ваҳй 21:9) ҷалоли Масеҳро бо ҳам мебинад ва ҳамроҳи Ў бар офариниши кафоратшуда ҳукм меронад, чуноне ки пеш аз даромадани гуноҳ ба ин ҷаҳон Ҳавво ва Одам якҷоя ҳукм меронданд.

КОРИ ТАФТИШИИ 5

ОЁ БА БИСЁР ЧИЗҲО НОИЛ ШУДЕД?

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Шоми Худованд ду омадани Худованд Исоро бо ҳам муттаҳид мекунад. Д Н
 2. Пешгӯиҳои Паймони Куҳан бо марги Худованд Исо хомӯш шуданд ва то анҷом ёфтани давраи Калисо дигар садо намедиханд. Д Н
 3. Дар Паймони Куҳан калимаи “сир” як чизи пурасрор ва тафсирнашавандаро ифода мекунад. Д Н
 4. Калисо Бадани Масеҳ ва Арӯси Масеҳ номида мешавад. Д Н
 5. Мувофиқи қоидаи мансубияти дутарафа ҳар гуна пешгӯии Паймони Куҳан ду бор иҷро мешавад. Д Н
 6. Суханони фириста Павлус, ки дар он ӯ аз Ишаё 52:1–12 иқтибос меоварад, ба он ишора мекунад, ки пешгӯиҳои бузург оиди подшоҳии ҳазорсола дар Калисо пурра иҷро гардидаанд. Д Н
 7. Пешгӯии Ҳушаъ (Ҳушаъ 10:8) дар айёми пайғамбар иҷро шуданд, ба ояндаи дур дахл доштанд ва иҷроиши худро дар ояндаи дур интизоранд. Д Н
 8. Давраи Калисо бо ҳузури Шаҳси дорои ҷалоли осмонӣ ва дар замин ҳузур доштани Шаҳсияти илоҳӣ нишонгузор карда шудааст. Д Н
 9. Калисо вақте ба вучуд омад, ки фириста Павлус чунин гуфт: “Назди ғайрияҳудиён меравам”. Д Н
 10. Калисо аз яҳудиён ва ғайрияҳудиён иборат аст, ва дар он ҳама фарқиятҳои миллӣ барҳам мехӯранд. Д Н
- Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб пайдо мекунед.*

Дарси шашум

БА ОСМОН БУРДА ШУДАНИ МУҚАДДАСОН

Омадани дуюми Масеҳ дар 260 боби Паймони Навин 318 бор, ё баъди ҳар 25 оят зикр мешавад. Оиди омадани Масеҳ бори аввал Ҳанӯх, “ки баъд аз Одам ҳафтум буд” (Яҳудо 14). хабар дода буд, суҳанони охирини Масеҳи ҷалолёфта низ оиди омадани дуум буданд: “Оре, ба зудӣ меоям” (Ваҳй 22:20). Қариб дар ҳар як китоби Паймони Навин бозгаштани Масеҳ зикр мешавад.

Омадани дуюми Масеҳ то фаро расидани подшоҳии ҳазорсолаи Ё воқеъ мешавад. *Худи* Худованд бозмегардад. Ногоҳ ба таври мӯъҷизаосо ҳамаи боваркардагони зинда ва муқаддасони зиндашуда ба осмон бурда мешаванд.

ВАЪДАИ БОЗГАШТАН

“Ва ҳангоме ки биравам ва ба шумо ҷой тайёр кунам, боз омада, шуморо бо худ мебарам, то дар он ҷое ки Ман ҳастам, шумо низ бошед” (Юҳанно 14:3).

Ақидаи ҳайратоваре ҳаст, ки гӯё ин ваъдаи Худованд ба рӯзи Панतिकост ё ҳатто ба марги имондор дахл дошт. Биёед, андеша мекунем, ки дониши мо оиди он ки Ё Пантикостро дар назар надошт, дар чӣ асос ёфтааст? Ҷавоб хеле оддӣ аст – қисми зиёди пешгӯиҳо оиди омадани дуюми Масеҳ баъди Панतिकост дода шудаанд (ниг. Аъмол 3:20–21; Рум. 13:12; 1Қӯр. 1:7 ва ғайра).

Худованд марги шахси боваркардаро низ дар назар надошт. Марг ба худи моҳияти омадани Худованд муҳолиф аст. Омадани Ё ҳамаи он чиро, ки марг дар тӯли шаш ҳазор сол ё зиёда аз он бо баданҳои интиҳобшудагони Худо кардааст, барҳам медиҳад!

Тақрибан ҳазор сол пеш аз таҷассумшавии Худ Масеҳ ба воситаи пайғамбар гуфта буд: “...Инак меоям... Иродаи Туро, эй Худои ман, ба ҷо овардан меҳоҳам” (Забур 39:8-9).

Ё ин ваъдаашро ҳангоми омадани якуми Худ иҷро кард. Ваъдаи бозомадани Ё низ ҳатман иҷро мегардад. Худованд тафсилотро зикр накарда буд, ҳақиқат мебоист ба шогирдон бо фуруд омадани Рӯҳи Пок дар рӯзи Панतिकост ошкор мешуд. Ё танҳо ваъда дод, ки бозмегардад.

БОЗГАШТАНИ ХУДИ ИСО

Дар Аъмол 1:11 таъкид карда мешавад: “Ҳамин Исо, ки аз пеши шумо ба осмон боло бурда шуд, чӣ тавре ки Ёро сӯи осмон равона дидед, ҳамон тавр хоҳад баргашт”. Дар суханони “ҳамин Исо” Худованд, ки хоҳад баргашт, бо Он Касе ки дар Қолқолто ба салиб кашида шуд ва аз мурдагон зинда шуд, як ҳисобида мешавад. Ба ҷои Ё каси дигаре намеояд. Чуноне ки Исҳоқ барои пешвози Ривқо ба саҳро баромад, Исо назди Калисои Худ бозмегардад. Ҳангоми ба одамон зоҳир шудани Ё ҳодисаҳои бузург ва пурчалол воқеъ хоҳанд шуд, аммо умеди Калисо на дар ин аст. Калисо Худи Ёро интизор аст.

МАҚСАДИ БОЗГАШТАНИ Ё

Омадани дуҷум дар ду марҳила амалӣ мегардад: дар аввал ба таври пинҳонӣ, сипас ошкоро. Омадани *якуми* Худованд ҳам пинҳонӣ ва ҳам ошкоро буд. Ба таври пинҳонӣ Ё ба Байт-Лаҳм омад, ки дар он ҷо Ёро танҳо якчанд ҷӯпонон, мунаҷҷимон, Шимъун, Ҳанно пешвоз гирифтанд. Сипас Ё ошкоро омад, ҳангоме ба Уршалим бо тантана чун Подшоҳ ворид шуд. Ҳангоми бозомадани Ё ба таври пинҳонӣ муқаддасони мурда зинда карда шуда, муқаддасони зинда дигаргун карда мешаванд, ва онҳо ба осмонҳо “кӯчонда мешаванд”. Ба таври ошкоро бошад Масеҳ на танҳо ба ҳаво (1Тасл. 4:17), балки ба замин, ба кӯҳи Зайтун (Зак. 14:4) бармегардад. Агарчи дар Паймони Навин на ибораи “*ба осмон бурда шудан*”, балки шаклҳои дигари он истифода мешаванд, як факт равшан аст: *ба осмон бурда шудан* маънои ногоҳ аз маконе ба макони дигар ҷой иваз карданро дорад (ниг. Юҳ. 10:28; *кашида гирифтани* – ғайриҷашмдошт *дуздидан*; якчанд бор дар Паймони Навин ин маъно чун омадани дузд зикр мешавад: чун “дузд” – Матто 24:43; 2Пет. 3:10; 1Тасл. 5:2). Оиди ба осмон бурда шудани боваркардагон дар Номаи якум ба Таслӯникиён гуфта мешавад 4:16–18. Ин ҷойро бо диққат хондан даркор аст (ниг. ҳамчунин 1Қӯр. 15:51–58 ва Флп. 3:20–21). Ҳамаи муқаддасон ба осмон бурда мешаванд – муқаддасони Паймони Куҳан ва давраи Калисо. Мо бовар мекунем, ки ба осмон бурда шудан *пинҳонӣ*, *интихобӣ* ва *ногаҳонӣ* хоҳад буд.

1. Пинҳонӣ

Агарчи бори дуум ба замин чун Подшоҳ омадани Масеҳ ошкоро, чун дурахшидани барқ хоҳад буд (Матто 24–27), мо бовар мекунем, ки дар аввал он пинҳонӣ хоҳад буд. Чун баромадани ситораи субҳ (Ваҳй 22:16), ва баъд – чун баромадани офтоб (ниг. Мал. 4:2). Ситораи субҳ нишонаи фаро расидани субҳ аст, ва онҳо кам касон фарқ карда метавонанд. Метавон бо “кӯчонда шудан”-и Ҳанӯх, ки пинҳонӣ буд, қиёс кард. (Суханони фириста дар Нома ба Ибриён 11:5 далели он мебошанд ки ин *ҳақиқатан* пинҳонӣ буд: “ва ӯ пайдо нашуд”. Ин маънои онро дорад, ки ӯро ҷустуҷӯ карданд, пас, албатта, ҷӣ гуна “кӯчидан”-и ӯро надида буданд.

2. Интиҳобӣ

Дар ҳеч ҷои Навиштаҳо оиди аз мурдагон бархостани ҳама гуфта намешавад. Баръакс, зинда шудан барои ҳаёт ва зинда шудан барои маҳкумият фарқ карда мешаванд (Юҳанно 5:29). Зинда шудан барои маҳкумият дар охири давраи подшоҳии ҳазорсола воқеъ мешавад (Ваҳй 20), дар ҳоле ки зинда шудан барои ҳаёт – пеш аз фаро расидани он ба амал меояд ва ҳамаи онҳоеро дар бар мегирад, ки дар Масеҳ мурдаанд, яъне “дар имон мурдаанд”, ҳам муқаддасони Паймони Куҳан ва ҳам Паймони Навин. Дар ин робита бояд ба Номаи якум ба Қўринтиён мурочиат кард. Баданҳои зиндашудаи фарзандони Худо бегуноҳ, ҷалолёфта, қавӣ ва рӯҳонӣ хоҳад буд.

Дар байни зиндаҳо низ ҷудокуни хоҳад буд. Танҳо касоне ки Рӯҳи Пок дар онҳо сокин аст, яъне масеҳиёни ҳақиқӣ, дигаргун шуда, ба осмон бурда мешаванд, то ки “дар ҳаво” бо Худованд бошанд (Рум. 8:11). Касоне ки аз нав зода нашудаанд, бо баданҳои мирандаи худ мемонанд, то ки азобҳои мусибати бузургро аз сар гузаронанд.

3. Ногаҳонӣ

Ин воқеаи ҳайратовар “ногоҳ, дар як чашм задан” воқеъ мешавад. Суханони Худованд “Инак, ба зудӣ меоям” ҳам ба суръати боло бурда шудан ва ҳам ба наздик будани худи омадан дахл дорад.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 6

ШУМО ЧИРО ДАР ЁД НИГОҶ ДОШТЕД?

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Омадани дуҷуми Худованд тақрибан дар ҳар як ояти 25-уми Паймони Нав зикр карда мешавад. Д Н
 2. Омадани дуҷуми Масеҳ баъди анҷоми подшоҳии ҳазорсола воқеъ мешавад. Д Н
 3. Мо омадани таҳтуллафзӣ – қисмонӣ, шахсии Худи Худованд Исоро интизор шуда метавонем. Д Н
 4. Калисоро ҳақиқатан воқеаҳои бузург ва пуршукӯҳ интизоранд, ки ҳангоми омадани дуҷуми Худованд воқеъ хоҳанд шуд. Д Н
 5. Ибораи “ба осмон бурда шудан” дар Паймони Навин се бор зикр шудааст. Д Н
 6. Ҳам боваркардагони Паймони Куҳан ва ҳам боваркардагони Паймони Навин ба осмон бурда мешаванд. Д Н
 7. Дар аввал омадани Худованд ошкоро хоҳад буд, сипас – пинҳонӣ. Д Н
 8. Ду зиндашавии алоҳида воқеъ хоҳанд шуд – зиндашавӣ барои ҳаёт ва зиндашавӣ барои маҳкумият. Д Н
 9. “Кӯчидан”-и Ҳанӯх тимсоли ба осмон бурда шудани Калисо аст. Д Н
 10. Ҳангоме ки Худованд ба ҳаво меояд, нобоварон барои аз сар гузарондани мусибати бузург мемонанд. Д Н
- Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб пайдо мекунед.*

Дарси ҳафтум

ДУ ЗИНДАШАВӢ

Дар дарси гузашта мо оиди он гап задем, ки ҳангоме Худованд барои муқаддасони Худ бозмегардад, ҳамаи масеҳиёни мурда зинда шуда, ҳамроҳи боваркардагони зинда бо баданҳои дигаргуншуда ба осмон “ба истиқболи Худованд” бурда мешаванд. Ҳамин тавр Масеҳ вафодорони Худро ба хонаи Падар мебарад.

Дар Китоби Муқаддас гуфта нашудааст, ки ҳамаи мурдагон зинда мешаванд. Дар он оиди ду зиндашавии гуногун гуфта мешавад, яке барои росткорон, дигаре барои бадкорон. Аввалӣ – “зиндашавӣ барои ҳаёт” – ҳамаи “неқӯкорон”-ро дар бар мегирад; дуюмӣ – “зиндашавӣ барои маҳкумият” ҳамаи “бадкорон”-ро дар бар мегирад (ниг. Юҳ. 5:28–29; Аъмол 24:15). Байни ин ду зиндашавӣ камаш ҳазор сол ҳаст (Ниг. Ваҳй 20:4–6).

Пеш аз он ки оиди хусусиятҳои зиндашавӣ гап занем, худи табиати онро дида мебароем.

ТАБИАТИ ЗИНДАШАВӢ

Дар доираҳои муайян қабул шудааст, ки пинҳонӣ ба зиндашавӣ шубҳа мекунанд, ё ошкоро таълимотро оиди зиндашавӣ рад мекунанд. Ҳама гуна душвориҳои имконпазир зикр карда мешаванд, ки гӯё имкон намедиханд, то мурдагон зинда шаванд. Аммо пеш аз он ки ба оянда нигарем, биёед ба гузашта назар меандозем. Оё дар замони қадим мурдагон ягон вақт зинда шудаанд? Ба ин савол танҳо ҷавоби мусбат додан мумкин аст. Мо дар гузашта бисёр мисолҳои аниқи зиндашавии мурдагонро пайдо мекунем. Дар замони Паймони Куҳан Илёс бачаеро зинда кард (3Подш. 17:17–24), чуноне ки Элишоъ ҳамин корро кард (4Подш. 4:32–35). Худованд се касро ба ҳаёт баргардонд – духтараки 12-соларо (Мат. 9: 23–25; Марқ. 5:37–43), ҷавонеро (Лук. 7:12–15) ва Лаъзорро (Юҳ. 11:43 – 44). Фиристаҳо Петрус ва Павлус ҳамчунин ду касро зинда карданд – Тобито ном шогирдро (Аъмол 9: 36 – 41) ва Офтихӯсро (Аъмол 20:9–10).

Агар ин фактҳо чун таърихан воқеа ҳисобем, бовар кардан душвор нест, ки Худо он чиро, ки дар гузашта

кардааст, дар оянда боз ба амал меоварад. Агар мо ба ин бовар накунем, Исоро фиребгар меҳисобем.

Зиндашавӣ ҳамеша ба бадан дахл мекунад ва ҳеҷ гоҳ ба ҷон дахл намекунад. Рӯҳу ҷон намемиранд, онҳо намирандаанд (Мат. 10:28; Лук. 8:55). Танҳо бадан мемирад (ниг. Рум. 8:11). (“миранда” маънои “ба марг дучор мешуда”-ро дорад.) Инро ҳатман дар ёд нигоҳ доштан даркор аст.

Сипас, таълимот оиди зиндашавӣ на танҳо бо ваҳйи илоҳӣ, балки бо фикри солим низ мувофиқат мекунад. Хоб ва бедоршавии мо тимсоли зиндашавӣ аст. Ҳар боре ки сабзидани тухми ба замин кошташударо дар ҷисми нав, ҳаёти нав ва зебӣ мебинем, на танҳо шоҳидони мӯъҷиза ҳастем, балки тимсоли зиндашавиро мебинем. Ҳеҷ як олим наметавонад ин сирро маънидод кунад ё тавлидшавии ҳаёти навро такрор кунад! Тухм ба замин афтада, мемирад ва ба таври пурасрор маргро паси сар мекунад ва худро ба таври фаровон аз нав истехсол намуда “ҳосили фаровон” медиҳад (ниг. Юҳ. 12:24; 1Қӯр. 15:36). Мева ё гул бадани зиндашудаи тухми ба замин афтада аст.

ХУСИСИЯТҲОИ ЗИНДАШАВӢ

Чуноне ки аллакай гуфта будем, зиндашавии якум танҳо “неқӯкорон”-ро дар бар мегирад, ин “зиндашавӣ барои ҳаёт” аст (Юҳ. 5:28–29; Лук. 14:14), дар ҳоле ки дуҷумӣ “зиндашавӣ барои маҳкумият” мебошад. Байни зиндашавии якум ва дуҷумӣ камаш ҳазор сол ҳаст (Ваҳй 20:4–5). Ҳамин тариқ, як зиндашавӣ аз дигарӣ аз ҷиҳати *хусусият ва вақти фаро расидан* фарқ мекунад, ва мо бояд фарқи байни онҳоро хуб фаҳмем.

Ҳамин тариқ, зиндашавии якум ба се марҳила тақсим мешавад: зиндашавии Худованд Исо, зиндашавӣ ва ба осмон бурда шудани муқаддасон, зиндашавии риёзаткашон баъди анҷоми замони мусибати бузург. Ин на се зиндашавии алоҳида, балки як зиндашавист, ки дар се марҳила ба амал меояд. Тасвири дарав дар Исроили қадим тимсоли ин аст (Иб. 23:10,22; Так. Шар. 24:19). Банди якуми даравро ба Худованд тақдим мекарданд, ва баъди он тамоми ҳосилро ҷамъоварӣ мекарданд. Аммо Худованд фармудааст, ки канори майдон надаравида гузошта шавад, то ки бечорагон ва ғарибон онро

чамъ карда гиранд. Банди якум тимсоли зиндашавии Исо аст (ниг. 1Қӯр. 15:20,23), дарав – тимсоли зиндашавии бузург хангоми омадани дуёми Худованд, ва он чи аз дарав боқӣ мондааст – тимсоли зиндашавии риёзаткашони давраи мусибати бузург. Дар ҷавоб ба саволи бешармона: “Мурдаҳо чӣ гуна зинда мешаванд?” – Рӯҳи Пок ба воситаи фириста Павлус аз олами табиат се ҳаммонандиро мисол меоварад – аз подшоҳии растаниҳо, подшоҳии ҳайвонот ва подшоҳии “осмон”.

1. Подшоҳии растаниҳо (1Қӯр. 15:35–38)

Сабзидани растани, ки дар замин “мемирад”, – падидаи нотакрор аст, одам инро такрор карда наметавонад, ин сирри пайдошавии ҳаёт ошкор нашудааст. Тухм “мемирад”, аммо мавҷудиятро бас намекунад, балки дар ҳамон ҷисм ва дар айни замон дар ҷисми дигар зинда мешавад. Ҳамин тариқ, монандӣ ва фарқ ҳаст. Одам мемирад, ва *одам* зинда карда мешавад. Аммо бадани нави ӯ аз бадани пештара фарқ хоҳад кард, чуноне ки гул аз донае ки аз он сабзидааст, фарқ дорад. Бадани нав айнан ба монанди бадани Исои Масеҳи зиндашуда хоҳад буд (ниг. Флп. 3:21; 1Юх. 3:2).

2. Подшоҳии ҳайвонот (1Қӯр. 15:39)

Фириста оиди чор нави ҷисм сухан меронад. Ҷисми “одамон, чорпоён, моҳиён ва паррандагон” ҳаст. Ва ҳар як ҷисм ба таври идеалӣ ба муҳити атроф мутобиқ гардонда шудааст. Маълум аст, ки бадани ҳозираи мо танҳо барои ҳаёти заминӣ мутобиқ карда шудааст. Ҳангоме ки кайҳоннавардон ба парвози кайҳонӣ мераванд, онҳо маҷбуранд ҳам чизи даркориро бо худ гиранд: оксиген, либос, хӯрок ва ғайра. Бадани зиндашуда барои рӯҳ чилди идеалӣ хоҳад буд.

3. Подшоҳии “осмон” (1Қӯр. 15:40–41)

Ҷисмҳои осмонӣ ҳамчунин аз ҳамдигар фарқ доранд, таркиб, таъинот ва ҷалали онҳо гуногун аст. Ҳар як сайёраи Системаи офтобӣ нақши хосе дорад, ки Офаридгор барои он муқаррар кардааст. Дар байни онҳо ҳеҷ гуна якрангӣ нест, ҳар яки онҳо нотакрор мебошад. Ҳангоми зиндашавии якум,

вакте ки ҳамаи боваркардагон бо даъвати Худо, “бо садои фариштаи муқарраб ва карнаи Худо” зинда мешаванд, ба ҳар яке бадани бегуноҳ, пурчалол, қавӣ ва рӯҳонӣ дода хоҳад шуд (ниг. 1Қӯр. 15:42–44). Ба ҳар як зиндашуда бадани ӯ комилан мувофиқ хоҳад буд; он на бадани фариштаҳо, аммо ба бадани Масеҳ дар ҷалол монанд хоҳад буд. “Лекин иқоматгоҳи мо акнун на дар осмон аст, ки аз он ҷо Исои масеҳи Худовандро, ҳамчун Начотдиҳанда, интизор дорем” (Филиппиён 3:20).

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 7

ОМЎЗИШ ЧӢ ГУНА ПЕШ МЕРАВАД?

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Ду зиндашавии гуногун ба амал меоянд. Д Н
2. Зиндашавии дуҷум “зиндашавӣ барои ҳаёт” аст, ки “неқӯкорон”-ро фаро мегирад. Д Н
3. Ҳам Илёс ва ҳам Элишоё писаракро аз мурдагон зинда карданд. Д Н
4. Худованд Исо мард, зан ва кӯдакро аз мурдагон зинда кард. Д Н
5. Ба зиндашавӣ бовар накарда, мо ҳаққонияти суҳанони Худовандро зери шубҳа мегузорем. Д Н
6. Зиндашавиро аз чиҳати илмӣ асоснок кардан мумкин аст. Д Н
7. Зиндашавии яқум се марҳиларо дар бар мегирад. Д Н
8. Дар боби 15-уми Номаи яқум ба Қӯринтиён фиришта Павлус се тимсолро меоварад, ки аз подшоҳии растаниҳо, подшоҳии ҳайвонот ва подшоҳии минералҳо гирифта шудаанд. Д Н
9. Бадани зиндашудаи шахси боваркарда айнан чун бадани Худованд Исои зиндашуда хоҳад буд. Д Н

10. Баданҳои муқаддасони зиндашуда ба андозае ки ситораҳо аз якдигар фарқ доранд, аз ҳам фарқ мекунанд. Д Н *Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб меёбед.*

Дарси ҳаштум

“Замони тангӣ барои Яъқуб”

Чуноне ки мо гуфтем (Дарси чорум), ҳафтсолаи ҳафтодуми пешгӯии Дониёл ба оянда дахл дорад. Дар давоми ин ҳафт сол бисёр пешгӯиҳо иҷро мешаванд. Аммо оё инро муаллифони Китоби Муқаддас тасдиқ мекунанд? Ҳа. Ва биёед чунин ҷанбаҳоро дида мебароем:

ПЕШГҶИҲО

Пеш аз ҳама биёед дар фикре устувор гардем, ки сухан на дар бораи санчишҳои меравод, ки Калисо ҳамеша аз сар мегузаронд. Калисо дар тӯли таърихи худ мусибатҳоро аз сар мегузаронд ва ба таъқибот дучор мешуд. Ҳамаи инро Худованд пешгӯӣ карда буд: “Дар ҷаҳон кулфат хоҳед дошт” (Юҳ. 16:33). “Бо мусибатҳо низ меболем”, – нидо мекард фириста Павлус (Рум. 5:3). Ва боз: “Бояд бо мусибатҳои бисёр дохили Малакути Худо гардем” (Аъм. 14:22).

Аммо ҳамаи ин он мусибатҳои мебошанд, ки дар тамоми тӯли мавҷудияти Калисо буданд. Давраи мусибати бузург чизи махсус аст. Месазад, то ба Ваҳй 7:14 мурочиат кунем, ва ин аён мегардад.

Ҳангоме ки Худованд оиди “мусибате ки аз ибтидои офариниш то ҳол нашудааст” мегуфт, Ё албатта давраи муайяно дар назар дошт. Дар ҳар ду Паймон оиди ғазаби Худо, ки ба замин фурӯ мерезад, махсусан гуфта шудааст. Мусо, Ишаъё, Ирмиё, Ҳизқиёл, Дониёл, ва низ баъзе пайғамбарони Хурд – ҳама фаро расидани ин давраро пешгӯӣ кардаанд (ниг. Так. Шар. 4:26–31; Иш. 13:6–13; Ирм. 30:4–9; Ҳизқ. 20:33–38; Дон. 12:1–4; Юил 3; Зак. 14 ва дигарон). Дар Паймони Навин пешгӯиҳои Паймони Куҳан тасдиқ карда мешаванд ва тасаввурот оиди воқеаҳои оянда вусъат дода мешавад. Бузургтарин пайғамбари Худо, Худи Масеҳ

тафсилоти ин замони тираро баён карда, рафти воқеаҳоро тантанавор эълон намудааст (Матто 24:14–21; Марқ. 13; Лук. 21). Фиристаҳо Павлус ва Юҳанно ба чизҳои аллақай маълум маълумоти худро илова мекарданд (1Тасл. 5:2–11; 2Тасл. 2; Ваҳй 4–19).

ВАҚТ

Аслан мафҳуми “замони мусибати бузург” барои нимаи дуюми давраи ҳафтсола истифода мешавад. Сею ним соли аввалро Худованд “ибтидои дардҳо” номидааст (Мат. 24:8).

Дар ин давраи даҳшатнок хашми Худо, хашми иблис ва худобадбинӣ хоҳад буд. Подшоҳони замин ва ҳокимон зидди Худо ва Масеҳи Ӯ бармехезанд; Исроили муртад шахси пур аз шароратро дар маъбади барқароршуда чун масеҳ ба тахт мешинонад: ба “бақияи амин” нобудшавӣ таҳдид мекунад, ва хашми осмонӣ бар замон фуру мерезад.

МАҚСАД

Умуман мусибат бояд тарбия кунад ва панд диҳад. Аммо замони ояндаи мусибати бузург барои Исроили муртад ва масеҳияти бе Масеҳ ҷазои одилонаи илоҳӣ хоҳад буд. (Иш. 17:4–11; Ирм. 30:3–7; Дон. 12:1; Мат. 23:36–39; Марқ. 13:19–20; Ваҳй 3:10–11).

ИШТИРОКЧИЁН

Азбаски хашми Худо ба Арӯси Масеҳ, ки аз файзи ҳамешагии Ӯ баҳравар аст, дахл намекунад, он “рӯзи дарди бедармон”-ро аз сар намегузаронад. Охир, ин мусибат на танҳо аз ҳамаи азобҳои пештара афзунтар аст, балки аз онҳо *моҳиятан* фарқ мекунад. Калисо аз мусибати оянда озод карда мешавад. “Чунки Худо моро на барои ғазаб таъин кардааст, балки барои ёфтани наҷот ба василаи Худованди мо Исои Масеҳ, ки барои мо мурд, то ки мо, хоҳ бедор бошем, хоҳ хобида, бо якҷоягии ӯ зист кунем” (1Тасл. 5:9–10).

Бешубҳа, дар ин вақт дар замин росткорон хоҳанд буд. Онҳо таъқиб карда мешаванд, ва баъзеҳо ҳатто ба марги риёзаткашона дучор мешаванд. Аммо ин росткорон на аъзоёни Калисо, Бадани Масеҳ, балки, чуноне ки дар ёд дорем, яҳудиён хоҳанд буд. (Ниг. Ваҳй 6:9–11; ояти 10 – ин

дуои масеҳиёна нест. Муқоиса кунед бо Мат. 5:44; Аъм. 7:60.)

Аммо оё Худованд шогирдони Худо дар бораи фаро расидани ин замон огоҳ накарда буд? Огоҳ карда буд. Ва оё шогирдон дар аввал намояндагони Калисо буданд? Мо чунин меҳисобем, ки набуданд. Ба ёд меоварем, ки шогирдон он вақт умуман намедонистанд, ки Калисо чист!

Дар Ваҳйи бузург Салиб, Зиндашавӣ ва Панतिकост пешгӯӣ шуда буданд. Танҳо баъди фаро расидани ин замон табиати осмони “чамъомад”-и масеҳӣ, мақсади бунёд намудани Калисо, ва низ он чи барояш пешакӣ муқаррар шудааст, ошкор шуд. Аммо то он дам шогирдони Масеҳ аз ақаллияти яҳудиён иборат буданд, ки дар рӯзҳои охирин Хушхабарро оиди Подшоҳии Худо ба Исроил ва “то канори замин” мерасонанд. Ин ҳангоми бо диққат хондани боби 10-уми Матто, хусусан ояти 23, аён мегардад. Дар ин ҷо таърих ва пешгӯӣ ба ҳам мепайванданд, ки ин барои эсхатологияи Китоби Муқаддас хос аст.

Агарчи супориши бузург (Мат. 28) ба воизони Инчили давраи Калисо нигаронида шудааст, он ба башоратдиҳандагони яҳудии рӯзҳои охирин низ дахл хоҳад дошт. Онҳо дар ҳузури ваъдашудаи Масеҳ шод хоҳанд шуд, ва “то охири замон” бо Ё хоҳанд буд.

Мо изҳор менамоем, ки ин ҳашми даҳшатовар ба Калисо – Арӯси Масеҳ – тамоман дахл нахоҳад дошт, зеро Худованд Исо ба шогирдонаш, ки дар болохона чамъ омада буданд, ваъда дод: “Боз омада, шуморо назди Худ мебарам”. Ин ваъдае ки Худованд ба шогирдонаш додааст, аз пешгӯие ки Худи Ё дар болои кӯҳи Зайтун карда буд (Мат. 24), хеле фарқ дорад. Ё дар он ҷо оиди дар ҷалол бозгаштани Худ мегӯяд, ки барои қавмҳои мусибатзадаи замин ошкоро хоҳад буд. Ҳангоми омадани Ё фариштаҳо ба таври мӯъҷизаосо интихобшудагони Ёро аз тамоми канорҳои замин дар Фаластин чамъ меоваранд. Аммо дар боби 14-уми Юҳанно оиди интихобан ба осмон бурда шудан мехонем, ки пеш аз ин воқеъ мешавад. Албатта, Худованд ин воқеаро муфассал тасвир намекунад, ва мо гуфта наметавонем, ки шогирдон маъноӣ онро то чӣ дараҷа дарк намуданд. Ин яке аз бузургтарин асроре буд, ки баъди фуруд омадани Рӯҳи Пок

ва ибтидои хизматгузории Павлус ошкор шуданд. Фириста баъди якчанд соли даъват шуданаш навишта буд: “Ба шумо сирре мегӯям: ҳамаи мо нахоҳем мурд, балки ҳама тағйир хоҳем ёфт, баногоҳ, дар як мижа задан, баробари садои карнайи охирин; зеро карнай садо хоҳад дод, ва мурдагон ба таври бефано эҳё хоҳанд шуд, ва мо тағйир хоҳем ёфт” (1Қӯр. 15:51–52).

Дар Ваҳй 3:10 боз як ваъдари меёбем: “Ва азбаски ту каломи сабри Маро нигоҳдорӣ намудай, Ман низ туро аз соати озмоиш нигоҳдорӣ хоҳам кард, ки он бар тамоми ҷаҳон хоҳад омад, то ки сокинони рӯи заминро имтиҳон кунад”.

Агар суханони Навиштаро чунон фаҳмем, ки Калисо дар мусибати бузург буда, аз он *нигоҳдорӣ* карда хоҳад шуд, нофаҳмо мешавад, ки чӣ гуна он аз “озмоише” ки ба сари сокинони замин меояд, барканор хоҳад буд. Агар “соати озмоиш” танҳо ба сокинони замин дахл дошта бошад, дар он вақт дар замин будани Калисо чӣ мантиқе дошта метавонад? Охир, ба вай ваъда шудааст, ки аз озмоиши оянда *нигоҳдорӣ* карда мешавад!

Тимсолҳои ин нигоҳдориро, ки дар Паймони Қуҳан ҳастанд, ба ёд меоварем.

Ҳанӯх пеш аз тӯфон ба осмон гирифта шуд ё пас аз он? Пеш аз тӯфон!

Лут пеш аз ҳалокати Садӯм раҳо карда шуд ё пас аз он? То ҳалокати шаҳр!

Исроил пеш аз ҳалокати душманон дар баҳри Қулзум аз Миср озод карда шуд ё пас аз он? Пеш аз ҳалокат!

Ҳеч яке аз омӯзандагони ҷиддии Китоби Муқаддас шубҳае надорад, ки ҳам Ҳанӯх, ҳам Лут, ҳам Исроил тимсолҳои Калисо мебошанд. Пас бигузор ин ҳақиқат боварии моро устувор намояд, ки ба осмон бурда шудани Калисо то фаро расидани замони мусибати бузург воқеъ мешавад. “Ва Писари Ӯро аз осмон мунтазир шавед... Исоро, ки моро аз ғазаби оянда халосӣ медиҳад” (1Тасл. 1:10).

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 8

БА САВОЛҲО ҶАВОБ ДИҲЕД

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Дониёл ягона пайғамбари Паймони Куҳан аст, ки мусибати бузургро зикр мекунад. Д Н
 2. Худованд ба Калисо мусибати бузургро пешгӯӣ карда, чунин гуфта буд: “Дар ҷаҳон ғаму кулфат хоҳед дошт”. Д Н
 3. Фиристаҳо Павлус ва Юҳанно гуфтаҳои Навиштаҳоро оиди мусибати бузург пурра мекунанд. Д Н
 4. Ибораи “ибтидои дардҳо” ба ифодаи “мусибати бузург” муродиф аст. Д Н
 5. Дар замони мусибати бузург хашми илоҳӣ фурӯ хоҳад рехт. Д Н
 6. Калисо мусибати бузургро аз сар хоҳад гузаронд. Д Н
 7. Ҳангоме ки ба ҷаҳон мусибати бузург фурӯ мерезад, тамоми халқи Худо дар осмон хоҳад буд. Д Н
 8. Ҳам дар Номаи якум ба Таслӯникиён 5:9–10, ҳам дар Ваҳй 3:10 оиди Калисо ва азобҳои он ҳангоми мусибати бузург гуфта мешавад. Д Н
 9. Супориши бузург (Матто 28) ба замони мусибати бузург низ дахл дорад. Д Н
 10. Ҳанӯх тимсоли пеш аз мусибати бузург ба осмон гирифта шудани Калисо мебошад. Д Н
- Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб пайдо мекунед*

Дарси нухум

ШАХСИЯТҲОИ ШАЙТОНӢ ДАР ЗАМОНҲОИ ОХИР.

Номи “рӯзи Худованд“ (ё рӯзи Яҳува”) дар пешгӯиҳои Китоби Муқаддас бисёр вомехӯрад. Он на ба лаҳзаи муайяни дигаргунии куллӣ, балки ба як фосолаи замони дахл дорад. Бешубҳа, ин фосолаи замони бо лаҳзаи дигаргунии куллӣ анҷом меёбад, ки “рӯзи азим ва саҳмгини Худованд” номида шудааст (ниг. Юил 2:31; Мал. 4:5; Аъм. 2:20). Аммо “рӯз” аз баромадани офтоб то ғуруби он давом мекунад. Зиёда аз ин, номи “рӯз” ошкоро будани воқеаро дар назар дорад, он ба замоне ишора мекунад, ки Худи Худо ба корҳои одамон бо довари одилона дахлат мекунад.

Ин замон баъди ба осмон бурда шудани Калисои ҳақиқии Масеҳ фаро мерасад, ва аз афташ, бо гирифта шудани мӯҳри аввалин, ки дар Ваҳй 6 зикр шудааст, мувофиқ меояд. (Донишҷӯён бояд дар ёд нигоҳ доранд, ки ҳангоме Барра мӯҳри аввалинро мебардорад, пирони сафедпӯше ки дар сар тоҷ доранд, аллакай дар осмон мебошанд. Пирон на ба фариштагон ва на ба чор ҳайвон тамоман монанд нестанд ва аз афташ, рамзи муқаддасони ҷалолёфта мебошанд; ниг. Ваҳй 4:5.) “Рӯз” тамоми муддати ҳафтсолаи ҳафтодум, то чун Подшоҳ-Довар омадани Масеҳ давом мекунад, ва бо пайдо шудани замин ва осмони нав анҷом меёбад. Барои фаҳмидани ҷӣ будани рӯзи пешгӯишудаи Худованд ба ҷойҳои зерини Китоби Муқаддас муроҷиат кардан лозим аст: Ишаё 2:12,19; 13:9–11,13; 26:20–21; 34:1–2,8; Юил 1:15; 2:1–3; 2:30–32; 3:12–16, 18; Омӯс 5:18,20; Убадә 15:17; Сафанё 1:14–15,17; Закарё 12:3,9–10; 14:1–5, 8–9, 20; Малокӣ 4:1–3; 1Таслӯникиён 5:2–3; 2Петрус 3:8,10.

Баробари ба осмон гирифта шудани Калисо қувваи боздорандаи Рӯҳи Пок аз миён бардошта мешавад. “...то даме ки он ҷӣ монё мешавад, аз байн бардошта шавад” (2Тасл. 2:7). Мо бовар мекунем, ки “монёшаванда” – Рӯҳи Худост, ки хузури Ё дар ҷаҳон ба бадкирдорӣ имкон намедихад, ки пурра кушода шавад. Ва агарчи Ё баъди “кӯчидан”-и Калисо низ бо тамоми қувват дар рӯи замин амал мекунад, Ё ба бадкирдории сиёсӣ ва динӣ монё шуданро бас мекунад. Ин

ба шайтон имкон медиҳад, ки дар охири замонҳо нақшаи чинояткоронаи худро амалӣ гардонад.

Империяи қадимии Рум чун конфедератсияи даҳ подшоҳӣ эҳё мегардад, ки қисми зиёди ҳудуди Аврупоро фаро мегирад. (Дониёл 2:7; Ваҳй 17-ро бо диққат хонед). Халқи Исроил Масеҳро рад карда, бути даҳшатоварро парастии мекунад, ва ин барои вай “бадтар аз аввалаш” мешавад (Матто 12:43–45; Юҳ. 5:43). Ҳамаи масеҳиён (яъне онҳое ки худро чунин меноманд) ба муртадон табдил меёбанд (1Тим. 4:1–3; Ваҳй 3:16–17). Онҳоро шайтон роҳнамоӣ мекунад ва дар ин вазъияти сиёсӣ-динӣ ду шахсият пайдо мешаванд. Онҳоро шайтон роҳнамоӣ мекунад ва ҳар кадоми онҳо дар ин драмаи бадӣ нақши махсуси худро дорад.

ҲАЙВОНИ СИЁСӢ

Биниши пайғамбаронаи симои ӯро дар Ваҳй 13:1–10 пайдо мекунем. Ба як маъное ҳайвони сиёсӣ ба пайрави худ муҳолиф аст, аммо ҳар дуи онҳо “ҳайвон” номида шудаанд ва мақсадҳову амалҳояшон як аст. Аввалӣ дар як вақт империя ва қайсарро ифода мекунад, ки агарчи аз ҳам фарқ доранд, чунон бо ҳам мепайванданд, ки як мешаванд. Баҳр, ки ҳайвон аз он мебарояд, рамзи бутпарастӣ аст (ниг. Ваҳй 17:15), ҳафт сар – пуррагии макри иблис, даҳ шох бошад – подшоҳиҳои муттаҳидаи Аврупо (ниг. Ваҳй 12:3; 17:12). Ҳайвон ва империяи вай қувваҳои қадимии бутпарастонаро дар худ муттаҳид мекунанд (ниг. Дон. 7), аммо он қудрати худро бевосита аз шайтон мегирад ва бо рӯҳи шайтонӣ фаро гирифта мешавад. Ба зарбаи гӯё марговар дучор шуда, ҳайвон ба таври ҳайратовар шифо меёбад. Ин падида ҷаҳонро ба вачд меоварад ва ҳатто боиси худо ҳисобида шудани ҳайвон мегардад. Ин мавқеи вайро устувор мекунад. Вай аз қудрати худ маст шуда, аслиҳаи дасти шайтон мегардад ва дар тӯли 42 моҳ, ё 3,5 сол шоҳидони Худоро аз ҷумлаи яҳудиён таъқиб мекунад. Моҳиятан, нафрати беақлонаи вай зидди Худо равона карда мешавад, ва Ӯ дар нимаи дуоми ҳафтсолаи ҳафтодуми пешгӯии Дониёл ба кушта шудани бисёр муқаддасон роҳ медиҳад.

Таассуроте ҳосил шуда метавонад, ки маҳз ин шахсияти шайтонӣ ва қурбониҳои фиреби вай калисои носазоворро дар

миёнаи ҳафтсолаи ҳафтодум вайрон мекунад, то ки танҳо ҳайвон парастаида шавад. Пас, воқеаҳои боби 17 ва 18-уми Ваҳй пеш аз он чи дар боби 13 тасвир ёфтааст, меоянд.

ҲАЙВОНИ ДИНӢ

Ба таври схемавӣ амалҳои ин шахсияти шайтонӣ дар Ваҳй 13:11–18, ва низ дар ҷойҳои дигари Паймони Навин тасвир ёфтаанд. Доираи ғаболияти вай – дин аст, ва вай нақши “ҷонишин”-и ҳайвони якумро мебозад. Дигар ҳел карда гӯем, ин ду шахс, яке пойтахтро дар Аврупо (шояд дар Рум) ва дигаре – дар Уршалим таъсис дода, ҳамкорӣ мекунад.

Ин ҳайвони динӣ аз замин мебарояд, ки ба яҳудӣ будани вай (халқи заминӣ) ишора мекунад, ва ба Барраи Худо тақлид мекунад. Аммо нутқи ҳайвон ӯро фош мекунад: ӯ боз як баёнкунандаи дурӯғи шайтон аст, ва ҳокимияти ӯ ба монанди ҳокимияти ҳайвони сиёсӣ бардурӯғ аст. Ӯ одамонро ба васваса андохта, водор мекунад, ки ҳайвони якум ва ӯро парастидан кунад. Даъвоҳои шахсии вай ба илоҳият – исёнкорӣ ва куфри маҳз аст. Вай ба воситаи бойкоти умумичаҳонии иқтисодӣ, ки ба ҳамаи беитоатон эълон карда мешавад, бутпарастиро устувор мекунад.

Ин ҳайвони сеюм, аз афташ, зиддимасеҳи яҳудӣ аст, ки “шахси пур аз бадкирдорӣ” ва “пайғамбари дурӯғин” номида шудааст.¹ Донишҷӯён ҷойҳои зерини Навиштаро омӯхта, оиди вай тасаввуроти пурра пайдо мекунад: Дониёл 11:36–45; Закарё 11:16–17; Юҳанно 5:43; 2Тасл.2:3–13; 1Юҳ. 2:18–22; Ваҳй 19:20.

Ин ду пешвои бешараф таҷассуми бадӣ хоҳанд буд. Онҳо бо ҳамкоронашон ҳангоми омадани дуҷуми Исои Масеҳ ба ҳалокат мерасанд. Ӯ онҳоро абадан ба кӯли оташин мепартояд (ниг. Ваҳй 19:20).

¹ Бисёр тафсирунундагон (масалан Скоуфилд) ҳайвони якумро зиддимасеҳ меҳисобанд, ҳайвони дуҷумро бошад – танҳо пайғамбари дурӯғин, ёрдамчии ҳайвони якум. – Тавзеҳи муҳаррири нашри англисӣ.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 9

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Ибораи “рӯзи Худованд” танҳо дар Паймони Куҳан вохӯрад. Д Н
2. “Рӯзи Худованд” танҳо як рӯз нест, балки давраи тӯлонӣ аст. Д Н
3. Ибораи “рӯзи Худованд” ба вақте ишора мекунад, ки Худованд бо довари одилона ба корҳои одамон дахлат мекунад. Д Н
4. Камаш ҳафт нафар пайғамбарони Паймони Куҳан тасаввуроти моро оиди “рӯзи Худованд” пурра мекунад. Д Н
5. “Рӯзи Худованд” дар рӯзи Панतिकост сар шуд. Д Н
6. Империяи қадимии Рум чун қувваи роҳбарикунанда дар Аврупо эҳе мешавад. Д Н
7. Ҳар ду ҳайвон, ки дар таърихи замин баъди ба осмон гирифта шудани Калисо нақши асосиро мебозанд, бо рӯҳи шайтонӣ фаро гирифта шудаанд. Д Н
8. Ҳайвони яқум аз “бахр” мебарояд ва дар як вақт ҳам рамзи империяи эҳешудаи Рум ва ҳам сарвари он мебошад. Д Н
9. Мартабаву қудрати ҳайвони дуюм аз мартабаву қудрати ҳайвони яқум болотар аст. Д Н
10. Ҳам ин ва ҳам он ҳайвон дар охир ба кӯли оташин партофта мешаванд. Д Н

Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб меёбед

Дарси даҳум

БОЗГАШТИ ПОДШОҲ

Барои дарс хондани бобҳои 1 ва 2-юми Нома ба Таслӯникиён, ва низ боби 19-уми Ваҳй тавсия дода мешавад.

Бар хилофи ба осмон гирифта шудани Калисо – сирре ки ба ҳавворӣ Павлус ошкор шуд ва то он дам ниҳон буд (1Қўр. 15:51; 1Тасл. 4:15), – оиди бозгашти Подшоҳ дар ҳар ду Паймонҳо гуфта мешавад. Аз Номаи Яҳудо 14–15 оиди он мефаҳмем, ки Ҳанӯх аввалин шуда омадани Подшоҳро хабар дод. Пайғамбарони Паймони Кухан ин воқеаро борҳо пешгӯӣ кардаанд. Мо аз ҷойҳои зерини Навишта ба ин боварӣ ҳосил мекунем: Забур 2; Забур 71; Ишаъё 32:1; 35:4–9; 59:20; Ирмиё 33:15–16; Дониёл 7:13–14; Закарё 14:4 ва ғайра. Мо оиди он гуфтем, ки пайғамбарони Паймони Кухан: 1) азобҳои Масеҳро ва 2) *чалолеро, ки баъд аз он меояд*, пешгӯӣ карда буданд. Онҳо Масеҳи азияткашанда ва дар айни замон подшоҳикунандаро пешбинӣ мекарданд ва аз пешгӯиҳои худ ҳайрон буданд! Албатта, онҳо “водӣ”-и давраи Калисоро, ки дар байни ду қуллаи кӯҳии баландтарин воқеъ аст, намедиданд.

Аз дарси гузашта мо фаҳмидем, ки баъди ба осмон гирифта шудани Калисои ҳақиқӣ замони мусибати бузург дар замин фаро мерасад. Давраи мусибати бузург ногоҳ бо зоҳир шудани Худованд Исо аз осмон анҷом меёбад. Дар ин робита, дар асоси Каломи Худо, се масъаларо дида мебароем.

ЧАРО Ё БОЯД БИЁЯД

1. Иҷро намудани ваъдаи Худ. Худованд пешгӯӣ карда буд, ки дар ҷалол ва қувват бозмегардад, то ки бар замин ҳукмронӣ кунад (Мат. 24:29–31; 26:64).

2. Ҷавоб додан ба илтиҷои “бақияи амин”-и Исроил. Ҳангоме ки “бақия”-и таъқибшавандаи Исроил нидо мекунад: “Муборак аст Он ки ба исми Парвардигор меояд!” – Ё барои озод намудани бақияи амин меояд (Мат. 23:38–39). “Бақияи амин” гуфта мо миқдори андаки яҳудиёнро дар назар дорем, ки даъвоҳои бардурӯғи шахси пур аз бадкирдорию пай мебаранд (ниг. 2Тасл. 2:3–4) ва чун масеҳ эътироф намудани ӯро рад мекунанд. Онҳо дар тавба ба Масеҳи

ҳақиқӣ – ба Исо мурочиат карда, дар замони даҳшатовари мусибати бузург оиди Ӯ қаҳрамонона шаҳодат хоҳанд дод. Ин яҳудиён барои шаҳодати худ ба таъқиботи саҳт гирифта мешаванд (ниг. Ваҳй 6:9–11; 20:4). Ва онҳо илтиҷо хоҳанд кард: “Подшоҳии Ту биёяд; иродаи Ту, чунон ки дар осмон аст, дар замин ҳам ба амал ояд”.

Ҳангоме ки Подшоҳи ҳақиқии яҳудиён бори дуюм дар ҷалол меояд, ба дуои бақияи амини худ ҷавоб медиҳад (муқоиса кунед Мат. 10:21–23).

3. *Доварӣ ва барпо намудани Подшоҳии Худ.* То замони омадани дуҷуми Масеҳ тамоми замин бо шӯриши зидди Худо ва Масеҳи Ӯ таҳти сарвари иблис фаро гирифта мешавад. Ногоҳ Масеҳ бозмегардад ва бар душманони Худ ғазаби одилонаи Худро равона мекунад, ва ҳамин тариқ ба ҷои подшоҳии файз подшоҳии росткорӣ меояд (тимсоли он – ҳукмронии Подшоҳ Сулаймон баъди Довуд аст).

ҲАНГОМЕ КИ Ӯ МЕОЯД

“Ки онро Фармонгузори таборак ва ягона, Подшоҳи подшоҳон ва Худованди худовандон дар вақти худ нишон хоҳад дод” (1Тим. 6:15). Баъди анҷом ёфтани ҳафтсолаи ҳафтодум (Дон. 9) “офтоби адолат тулӯъ хоҳад намуд, ва дар шуоъҳои он шифо хоҳад буд”. Ҳочати гуфтаи нест, ки санаи аниқи ин воқеаро муқаррар намудан ғайриимкон аст (ниг. Мат. 25:31).

Ӯ ЧӢ ТАВР МЕОЯД

Барои ба ин савол ҷавоб додан донишҷӯён бояд ба Матто 25:31 мурочиат кунанд. Дар он ҷо гуфта шудааст, ки Худованд “дар ҷалоли Худ бо ҳамаи фариштагони муқаддас меояд”. Зоҳиршавии Ӯ монанди ҷилои барқ хоҳад буд (Мат. 24:27; 2Тасл. 1:8).

Аз пайи Ӯ лашкари беҳисоби фариштагон ва ҳамаи муқаддасони Ӯ (аз давраи Паймони Куҳан ва давраи масеҳият) хоҳанд омад.

Донишҷӯён бояд Ваҳй 19:11–16-ро бо диққат хонанд.

Масеҳ чун Подшоҳи охирини замин дар нақши Пайғамбар дар замин баромад мекард; акнун Ӯ вазифаи

Коҳинро дар осмонҳо иҷро менамояд; ва Ё чун Подшоҳ бармегардад.

Идеали илоҳии идоракуни – на демократия, балки монархияи мутлақ аст. Аммо ҳангоме ки фарзанди Одам ҳокимияти номаҳдудро соҳиб мешавад, ҳатман онро суиистифода мекунад. Таърихи инсоният далели раднопазири ин аст. Ҳангоме ки Одами Охирин ҳокимияти мутлақро соҳиб мешавад (ба маънои беҳтарини ин калима), ҳокимияти мутлақ бо файзи мутлақ ба мувозинат оварда мешавад. Ё “коҳин бар тахти худ хоҳад буд” (Зак. 6:13). Байни файзи Коҳин ва ҳокимияти Подшоҳ ҳамоҳангии идеалӣ фаро мерасад! Танҳо ҳамон вақт он чи имондорон аз қадим илтиҷо мекарданд, иҷро мешавад: “Подшоҳии Ту биёяд; иродаи Ту, чуноне ки дар осмон аст, дар замин ҳам ба амал ояд”.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 10

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Ҳам ба осмон гирифта шудани Калисо, ҳам дар замин ҳукмронӣ кардани Худованд дар Паймони Кухан пешгӯӣ карда шудаанд. Д Н
2. Яҳудо аввалин шуда барои доварӣ кардани ҷаҳон омадани Худовандро пешгӯӣ кардааст. Д Н
3. Дар Таронаи 2 яке аз пешгӯиҳои бузургтарини Паймони Куханро оиди дар замин подшоҳӣ кардани Худованд пайдо мекунем. Д Н
4. Дар мавъизаи машҳури болои кӯҳи Зайтун Худованд Исо дар қувват ва ҷалол бозомадани худро пешгӯӣ кардааст. Д Н
5. Ҳангоме ки Худованд Исо бозмегардад, Ёро “бақияи амин”-и Исроил шодбош хоҳад гуфт. Д Н
6. Ҳангоми омадани дуҷуми Худованд Исо тамоми замин бозгашти Ёро бесаброна интизор мешавад. Д Н

7. Вақти омадани Худованд дар пешгӯии машҳури Дониёл оиди “ҳафтод ҳафтсола” аниқ гуфта шудааст. Д Н
8. Ҳангоме ки Худованд барои ҳукмронӣ бар замин меояд, фариштаҳо ҳамроҳи ӯ хоҳанд омад. Д Н
9. Имрӯз Худованд Исо дар осмонҳо нақши Коҳинро дорад. Д Н
10. Ҳангоми омадани дуҷум Худованд Исо дар замин демократияро ба маънои беҳтарини ин калима барпо мекунад. Д Н

Ҷавобҳои дурустро шумо да охири китоб пайдо мекунед.

Дарси ёздаҳ

”Асри тиллоӣ”-и замин

Барои дарс таронаи 71-уми Забур ва боби 20-уми Ваҳйро хондан даркор аст.

Дар ин дарс мо оиди “асри тиллоӣ”-и меомадаи подшоҳии Масеҳ андеша мекунем. Оиди ин давра, ки чун “подшоҳии ҳазорсола” маълум аст, чунин гуфта шудааст: “дар умри дубора, вақте ки Писари Одам бар тахти ҷалоли Худ биншинад” (Мат. 19:28). Ҳамон вақт дувоздаҳ ҳавворӣ бар 12 тахт нишаста, 12 сибти Исроилро доварӣ хоҳанд кард.

Се калимаи асосӣ тамоми таърихи заминро тасвир мекунанд: 1) пайдоиш – офариниши ибтидоии комил; 2) таназзул – натиҷаи гуноҳ; 3) эҳё – дар омадани дуҷуми Худованд.

Якчанд масъаларо, ки ба “асри тиллоӣ”-и меомада дахл доранд, дида мебароем, ва ҷавобҳоро дар Навишта ҷустуҷӯ мекунем.

ҲАНГОМЕ КИ ЭҲЁ САР МЕШАВАД

Қавоб ба ин савол чунин аст: ҳангоме ки Писари Одам ба тахти Худ менишинад. “” (Мат. 25:31). Бояд дар хотир дошт, ки Ё ҳанӯз бар ин тахт нанишастааст, балки дар тарафи рости Падари Худ нишастааст. Чун Писари Худо Ё дар рӯзи пурчалони оянда бар тахти Худ менишинад (ниг. Ваҳй 3:21). Ҳеч кас ҳеч гоҳ бар тахти Падар ҳамроҳ нахоҳад нишаст. Аммо чун Одам Ё бар тахт ҳамроҳи ғолибон хоҳад нишаст. Ҳамин тариқ, подшоҳии ҳазорсола ҳангоми бори дуюм дар ҷалол омадани Масеҳ фаро мерасад, ҳангоме ки ҳамаи душманони Ё ҷазо дода мешаванд ва ҳангоме ки иблис, бузургтарини бадкир-дорони замин, ба варта андохта мешавад (Ваҳй 20:1–3).

”АСРИ ТИЛЛОЙ” ЧӢ ҚАДАР ДАВОМ МЕКУНАД

Шаш бор дар боби 20-уми Ваҳй оиди он меҳонем, ки ҳукмронии Масеҳ 1000 сол давом мекунад. Бигузур баъзеҳи ин ададро рамзӣ ҳисобанд, аммо бо вучуди ин бояд иқрор шуд, ки “асри тиллоӣ” муддати муайян давом хоҳад кард. Аммо барои розӣ нашудан бо он, ки ин давра маҳз 1000 сол давом хоҳад кард, ҳеч сабабе нест.

АНДОЗАҲОИ ПОДШОҲӢ ЧӢ ҚАДАР ХОҲАНД БУД

Баъди хондани Ишаъё 11:9; Закарё 14:9 ва дигар ҷойҳои Навишта маълум мешавад, ки подшоҳӣ умумуҷаҳонӣ мешавад. “Зеро ки замин аз шинохтани ҷалоли Худованд пур хоҳад шуд, чунон ки об баҳро пур мекунад” (Ҳаб. 2:14).

ҲАЁТ ДАР ОН ЧӢ ГУНА ХОҲАД БУД

Чор ҷиҳати ҳаёт дар заминро дида мебароем: *ҳаёти рӯҳонӣ ва ҷисмонии одам, ҳаёти ҳайвонот ва ҳаёти растаниҳо.*

1. *Ҳаёти рӯҳонии одам.* Ҳеч як одами аз нав зоданашуда ба подшоҳии ҳазорсола ворид намешавад (Иш. 60:21; Ҳизқ. 36:25–29; Юҳ. 3:3). Рӯҳи Пок дар рӯзи якуми подшоҳӣ ба ҳамаи башар фурӯ хоҳад рехт, чунки ҳамаи башар, яъне ҳамаи одамони мезиста, аз нав зода хоҳад буд. Фурӯ рехтани Рӯҳи Пок дар рӯзи Панतिकост танҳо иҷроиши ҷузъии пешгӯии Юил буд (Юил 2:28–32). Маълум аст, ки дар давоми

ҳазор сол миллионҳо миллион одамон ба дунё меоянд, аммо на ҳамаи онҳо ҳангоми ба воя расидан ва барои амалҳои худ масъул шудан аз нав зода мешаванд. Пас, баъди анҷомёбии ин давра, ҳангоме ки шайтон озод карда мешавад, бисёр одамон ба пайравии шайтон омода хоҳанд буд. Онҳо аз чор “канор”-и ҷаҳон ҷамъ омада, бар зидди Подшоҳ исён мебардоранд, аммо тақдири онҳо пешакӣ ҳал шудааст (Ваҳй 20:7–9).

2. *Ҳаёти ҷисмонии одам.* Монанди он ки дар давраи то Тӯфон буд, одамон, аз афти қор, аз нав дарозумр мешаванд. Аз Ишаъё 65:20–22 мефаҳмем, ки баъзеҳо шояд ҳатто ҳазор сол умр мебинанд. Марг воқеаи истисноӣ ва ҷазо барои муқобилат ба Худованд хоҳад буд.

3. *Ҳаёти ҳайвонот.* Ба ҷои бераҳмӣ итоаткорӣ меояд. То ба ҷаҳон ворид шудани гуноҳ ҳайвонот на гӯштхӯр, балки алафхӯр буданд. Онҳо баъди гуноҳкор шудани Одам гӯштхӯр шуданд, ҳангоме ки гуноҳ ба ҳамаи мавҷудоти зинда таъсир кард. Аммо дар давраи подшоҳии ҳазорсола лаънат пурра дур карда мешавад ва замин бениҳоят ҳосилхез мегардад (Омӯс 9:13–15; Рум. 8:18–23). Ҷангҳо қатъ мегарданд, ва ҳамаи “шамшерҳо” барои “досколаҳо” шикаста хоҳанд шуд. Биёбон чун гули садбарг хоҳад сабзид; замин, ки дар ҳама ҷо ҳосилхез мешавад, ба одамон ғизо хоҳад дод. Одам ва табиат бо Худо ба воситаи “Хуни салиби Ё” ошӣ шуда, аз нав шодӣ мекунанд.

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 11

ХУДРО БОЗ ТАФТИШ КУНЕД

Дар тарафи рост ишораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Таронаи 71-уми Забур яке аз таронаҳои бузургест, ки “асри тиллоӣ”-и заминро тасвир мекунад. Д Н
2. “Асри тиллоӣ”-ро подшоҳии ҳазорсола меноманд, чунки он 1000 сол давом мекунад. Д Н
3. Дар давраи подшоҳии ҳазорсола дувоздаҳ фиришта 12 сибти Исроилро доварӣ хоҳанд кард. Д Н

4. Акнун Худованд Исо дар осмонҳо чун Писари Худо бар тахти Худ мебошад, дар давраи подшоҳии ҳазорсола Ҷ бар тахти Худо хоҳад нишаст. Д Н
5. Бо фаро расидани подшоҳии ҳазорсола шайтон ба камераи махсуси ниҳонии ҳабсхонаи Уршалим андохта мешавад. Д Н
6. Дар китоби Ишаё 11:9 оиди он гуфта мешавад, ки подшоҳии ҳазорсола умумичаҳонӣ хоҳад буд. Д Н
7. Ба подшоҳии ҳазорсола танҳо имондорони аз нав зодашуда ворид хоҳанд шуд. Д Н
8. Баъди анҷомёбии подшоҳии ҳазорсола бар зидди Худованд исён ба амал меояд. Д Н
9. Дар давраи подшоҳии ҳазорсола аз офариниш лаънат дур карда мешавад. Д Н
10. Дар давраи подшоҳии ҳазорсола ҷангҳо қатъ гардида, аслиҳа барои мақсадҳои кишоварзӣ истифода хоҳад шуд. Д Н

Ҷавобҳои дурустро шумо дар охири китоб пайдо мекунед.

Дарси дувоздахум

ПОДШОҲИИ АБАДӢ

Дар бобҳои охири Ваҳй ҳашт рӯъёи алоҳида тасвир шудаанд, ки ҳар кадоми онҳо бо чунин суханон сар мешаванд: “Ва ман дидам”. Ин рӯъёҳо мувофиқи пайдарҳамии хронологӣ ҷой дода шудаанд ва бо рӯъёи осмони нав ва замини нав анҷом меёбанд. Оиди ҳар яки ин рӯъёҳо мухтасар гап мезанем.

БОЗГАШТИ ПОДШОҲ-ЦАНГОВАР (Ваҳй 19:11–16)

Суханони “Ва ман дидам” моро ба омадани дуюми Масеҳ дар кувват ва ҷалол баъди мусибати бузург ошно месозанд. Осмонҳо бори сеюм ва охирин кушода мешаванд (Матто 3:16–17-ро бо Аъмол 7:55–56 муқоиса кунед), ва Масеҳ чун Подшоҳ-Довар пайдо мешавад.

ШОМИ БУЗУРГИ ХУДОВАНД (Ваҳй 19:17–18)

Ҳатто паррандагон шоҳидони фурӯ ғалтидани муртадон мешаванд, ки он баъди фурӯ рехтани ғазаби одилонаи Худованд ба амал меояд. (Донишҷӯён бояд ду *шом* ин бобро муқоиса кунанд. Ниг. о. 9 ва 17–18).

ЦАНГ ДАР НАЗДИ ҲАРМИЧИДҶҶН (Ваҳй 19:19–21)

Ин рӯъёи ба таври ҷовидона ва даҳшатовар маҳкум шудани ҳайвони сиёсӣ ва ҳайвони динӣ ва қурбонӣни фиреби онҳост.

ЗАНЦИРБАНД КАРДА ШУДАНИ ШАЙТОН (Ваҳй 20:1–3)

Шайтон бо фаро расидани подшоҳии ҳазорсола занҷирбанд карда мешавад.

ЭҲЁ БАЪДИ ЗАМОНИ МУСИБАТИ БУЗУРГ

Муқаддасони Калисо ҳяамроҳи Худованд барои “доварӣ кардани ҷаҳон” бар тахт хоҳанд нишаст (1Қӯр. 6:2). Ҳамчунин эҳёи риёзаткашони давраи мусибати бузург ба амал меояд, ки он марҳилаи хотимагии эҳёи яқум хоҳад буд.

ДОВАРИИ ТАХТИ БУЗУРГИ САФЕД (Ваҳй 20:11–15)

Рӯъёи шашум ва ҳафтуми моро бо доварии бузурги охирин ошно месозанд, ҳангоме (танҳо) гуноҳкорони вафоткарда зинда карда мешаванд. Онҳо доварӣ шуда, абадан ба кӯли оташ партофта мешаванд. Ин моро ба охири замонро меоварад.

ҶОВИДОНАГӢ (Ваҳй 21:1–8)

Рӯъёи ҳаштуми пайғамбарона (ҳашт ояти аввали боби 21-уми Ваҳй) рӯъёи ҷовидонагист. Ҳамаи он чи ба покии Худо

муҳолифат дорад, фуру ғалтонда мешавад, ва ниҳоят субҳи давраи бегуноҳӣ фаро мерасад.

Ҳатмӣ нест, ки осмони “нав” ва замини “нав” ба осмон ва замини *дигар* ишора мекарда бошанд. Фириста Павлус оиди он мегӯяд, ки дар замони Тӯфон “дунёи онвақта дар об ғарқ шуда, ба ҳалокат расид” (2Пет. 3:6). Худи сайёраи мо бошад боқӣ монд, аммо он аз сокинони бадкирдори худ тоза карда шуда буд. Ва боз як намуна: агарчи масеҳӣ “одами нав” номида шудааст, ӯ пурра одами дигар нест, ӯ ба он маъно “нав” аст, ки аз ҷониби Рӯҳи Пок аз нав зода шудааст. Сипас дар нома Петрус фалокати оламӣ – фаро расидани дигаргуниҳои азими кайҳониро тасвир мекунад (2Пет. 3:10–13). Осмон – қишри ҳавоии замин – ва худи замин вайрон мешаванд, аммо барҳам намехӯранд, балки ба дигаргуниҳои бузург дучор мешаванд. Онҳо боқӣ мемонанд, аммо тамоман дигаргун мешаванд ва, ҳамин тариқ, барои сокинони ҷовидонагӣ муҳити идеалӣ мешаванд.

Донишҷӯён бояд дар ёд нигоҳ доранд, ки оиди осмони нав ва замини нав ду бор гуфта (ниг. Иш. 65:17 ва 66:22), пайғамбар Ишаъё подшоҳии ҳазорсоларо дар назар дорад, дар ҳоле ки дар Ваҳй 21:1 сухан дар бораи баъди подшоҳии ҳазорсола меравад. Маънидоди имконпазири ин чунин аст: агарчи бо фаро расидани подшоҳии Масеҳ замин ва осмон ба маънои *ахлоқӣ* нав мешаванд, онҳо танҳо бо фаро расидани саҳарии ҷовидонагӣ *ҳақиқатан* нав мешаванд. Тимсоли ин аз нав зода шудани масеҳӣ аст, ки “махлуқи нав” мегардад (ниг. 2Кўр. 5:17), аммо танҳо ҳангоми омадани Масеҳ ҷисми нав мегирад.

Суханонро оиди он, ки баҳр дигар нахоҳад буд, аз афташ, таҳтуллафзӣ бояд фаҳмид. Замини оянда аз ҳозира беандоза фарқ хоҳад дошт. Подшоҳии ҳазорсола *аз нав зода шудани* замин хоҳад буд (ниг. Мат. 19:28); подшоҳии ҷовидон – *аз нав зинда шудани* он.

Се соҳа абадӣ хоҳанд буд: 1) *осмони нав*; 2) *замини нав*; 3) *кӯли оташ*.

1. Осмони нав

Осмони нав маскани ҳамаи муқаддасони осмон мешавад, яъне ҳамаи онҳое ки ҳангоми қиёмати якум аз мурдагон

бархостаанд. Ин муқаддасон бо Уршалими Нав, шаҳри муқаддасе ки дар дигар ҷойҳои Китоби Муқаддас зикр шудааст (ниг. Гал. 4:26; Ибр. 11:10, 13:11, 13-16; 12:22; Ваҳй 3:12), ҳаммонанд карда мешаванд. Шаҳр “арӯс” номида шудааст, ки ин ба Калисои Масеҳ ишорат мекунад (ниг. 2Кӯр. 11:2; Эфс. 5:25-32), ки аз афташ, *тимсоли* шаҳр хоҳад буд. Ин шаҳр на як чизи моддӣ, балки иттиҳоди рамзии фараҳбахш, мушоракат ва робитаи рӯҳонист. Калисои мусофир сафари дуру дарози худро дар биёбон ба охир мерасонад ва дар ҳузури Шавҳар-Худованди худ оромӣ ва осоиши амиқ ба даст меоварад. Калимаи “арӯс” муҳаббатро дар назар дорад, “шавҳар” бошад – наздикӣ ва ҳимояро.

2. Замини нав

Монанди он ки осмони нав манзили муқаддасони осмонӣ мешавад, замини нав барои ҳамаи онҳое ки аз подшоҳии ҳазорсола меоянд, хонаи ҷовидонӣ хоҳад буд. Ин ду гурӯҳи одамон, бо вучуди робитаи зич, аз ҳам фарқ хоҳанд кард. Фарқиятҳои миллӣ барҳам хоҳанд хӯрд, ва Худо дар байни одамон сокин хоҳад буд, ва ҳама аз ваҳдати иҷтимоиву рӯҳонӣ ва аз илтифоти якхела ҳаловат хоҳанд бурд.

Навиштаҳо ҷузъиёти зиёди имконпазирро зикр намекунанд, аммо он чи гуфта шудааст, кифоят аст, то бовар кунем, ки росткорие ки ҳоло поймол карда мешавад ва дар давраи подшоҳии ҳазорсола ҳукмфармо мешавад (ниг. Заб. 71:2; Иш. 32:1), дар подшоҳии ҷовидонӣ *сокин хоҳад буд* (ниг. 2Пет. 3:13).

Худованд Худо дар байни одамон хоҳад буд ва бо шодмонӣ дилхуш хоҳад шуд (Саф. 3:17). Ҷудоии одам аз Худо барҳам хоҳад хӯрд. Ва азбаски бадӣ нобуд карда мешавад, ҳамаи натиҷаҳои гуноҳ – андӯх, дард ва марг – аз байн мераванд. Худо ва одамон абадан дар ризоияти муқаддас ва фараҳбахш хоҳанд буд. Гуноҳ дигар ҳеҷ гоҳ ба мушоракати онҳо ворид нахоҳад шуд.

3. Кӯли оташ

“Валекин тарсончакон, ва беимонон, ва палидон, ва котилон, ва зинокорон, ва ҷодугарон, ва бутпарастон, ва

ҳамаи дурӯғгӯёнро – насибашон дар кӯлест, ки бо оташ ва кибрит месӯзад; ин мамоти дуом аст” (Ваҳй 21:8).

Кӯли оташ, ки дар аввал барои рӯхҳои исёнкарда, иблис ва ва фариштаҳои вай, муҳайё гардида буд (Матто 25:41), зиндони даҳшатнокест, ки он ҷо ғазаби Худо доимо аланга мезанад. Ин на ҷазои ислоҳкунанда, балки сазои амал аст, ки дар ҳар як махлуқ – фаришта ва ё одаме ки ҳокимияти Ёро рад мекунад, ба таври доимӣ хоҳад буд. Оё онҳое ки “гирифтори хашму ғазаб ва андӯҳу фалокат” мешаванд (Рум. 2:8-9), бо тавба ба Худо рӯ намеоваранд ва аз чунин ҷазо раҳо намешаванд? Не. Моҳияти инсон дигаргун намешавад. “Бигзор золим боз зулм кунад, ва палид боз худро палид созад” (Ваҳй 22:11). Худованд Исо пешгӯӣ карда буд, ки барои муҳолифат гиря ва ғичирроси дандонҳо хоҳад буд (ниг. Мат. 8:12). Ҳамин тариқ, дӯзах на муассисаи ислоҳотӣ, балки ҳабсхона аст.

Дар Навиштаҳо оиди ин ҳабсхона гуфта шудааст, ки он “макони азобу укубат” буда (Луқ. 16:28), дар он ҷо гуноҳкорони тавбанакарда дар ҳолати ҳушёрӣ ҷазои абадиرو аз сар мегузаронанд. Аммо баъзе мактабҳои илоҳиётшиносӣ чунин фаҳмиши ҷазоро рад мекунанд. Масалан, аннигилятсионистҳо мегӯянд, ки калимаҳои “марг” ва “талаф шудан” маънои нобуд шуданро доранд. Универсалистҳо бошанд ҷонибдори он ақида мебошанд, ки ҳамаи одамон дар охир наҷот меёбанд ва бо Худо оштии мешаванд (новобаста ба он ки то чӣ андоза гуноҳкоранд). Комилан аниқ аст, ки калимаи “марг” дар Навиштаҳо ҳеҷ гоҳ маънои интиҳои мавҷудиятро надорад. Агар ин калима маҳз ҳамин маъноро медошт, оё мафҳуми “марги дуом” имконпазир мебуд? “Марг” дар алоқамандии матни Китоби Муқаддас *чудошавиро* ифода мекунад (ниг. масалан, Луқо 15:24; Эфс. 2:1; 1Тим. 5:6). Марги ҷисмонӣ *чудошавии* рӯҳ аз ҷисм аст (ниг. Яъқ. 2:26); марги рӯҳонӣ – аз Худо *чудо* шудани шахси гуноҳкор аст (ниг. 1Юҳ. 3:14); марги дуом – аз Худо *ҷовидона* *чудо*, дар кӯли оташ будан аст.

Калимаҳои “талаф шудан”, “талафшавӣ” на нобудшавии пурра, балки “тахриф/вайроншавӣ”-и мақсадеро ифода мекунанд, ки ин ё он махлуқ барои он вучуд дорад. Калимае ки дар ин ҷо “вайрон кардан” тарҷума шудааст, ҳамонест, ки

дар Юҳанно 3:16 ва дар Матто 9:17 “талаф” тарчума шудааст. Ба душманони худ бо суханони: “Ин маъбадро вайрон кунед, ва дар се рӯз Ман онро барпо хоҳам кард” (Юҳ. 2:19) муроҷиат карда, Масеҳ нобуд кардани онро пешниҳод накарда буд! Вайрон кардан на интиҳои *мавҷудият*, балки аз даст додани *беҳбудиро* дар назар дорад. Киштии ғарқшуда, ки дар қаъри укёнус аст, *нобуд* нагардидааст, аммо *вайрон* шудааст. Суханони Масеҳ (Юҳ. 3:36) ақидаи универсалистҳо ва аннигилятсионистҳоро инкор мекунад. Нобовар “ҳаётро нахоҳад дид”: нобоварӣ дареро, ки сӯи озодии пурра мебарад, барои ӯ мебандад. Дар баробари ин “ғазаби Худо бар вай мемонад” – пас, беимон ҳатман ҷовидона боқӣ мемонад.

Пас, дар абадият ин се соҳа – осмони нав, замини нав ва кӯли оташ – доимо росткории мутлақ ва муҳаббати мутлақи Худоро зоҳир хоҳанд намуд.

Аз рӯи файз бо Хуни гаронбаҳои Наҷотдиҳандаи ягона наҷот ёфтани хеле муҳим аст! “Дар ҳеҷ каси дигар наҷот нест, ва дар зери осмон ҳеҷ исми дигаре ба одамон ато нашудааст, ки ба василаи он наҷот ёбем” (Аъм. 4:11-12). Ин шеърро аз ёд кунед:

*Ёрони Масеҳ, бедор бошед,
Гарчи меларзад тамоми замин.
Дуруст намоед чароғхотонро,
Шоҳи шоҳонро пешвоз гиред, –
Ӯ хоҳад омад, инак меояд.*

*Ҷаҳон равон аст сӯи ҳалокат,
Моро ямини Худо нигоҳ медорад.
Ба ҳама мардум ҳикоят кунед
Оиди Он Кас, ки хоҳад омад.
Ӯ хоҳад омад, инак меояд,*

*Шоҳигариҳо аз байн мераванд,
Калисои Худо дар интизор аст...
Замин дар азобҳои охир аст...
Ба садоҳои аҷиб омода бошед:
Ӯ хоҳад омад, инак меояд.
Барраи Худо! Ту аҷиб ҳастӣ!*

*Шери Яҳудо! Ту чӣ пурзӯрӣ!
Калисо мешунавад суханонатро.
Ва ба пешвозат шитоб мекунад.
Ў хоҳад омад, инак Ў меояд.*

КОРИ ХУДТАФТИШКУНИИ 12

Дар тарафи рост шиораҳои Д “Дуруст” ё Н “Нодуруст”-ро ба давра гиред.

1. Воқеаҳое ки дар бобҳои 19 ва 20 тасвир шудаанд ва бо суханони “Ва дидам” сар мешаванд, дар тартиби хронологӣ оварда шудаанд. Д Н
2. Пас аз муҳориба дар Ҳармиҷидӯн шайтон ба зиндон партофта мешавад. Д Н
3. “Осмони нав ва замини нав”-и Ваҳйро мо бояд чун осмон ва замин фаҳмед, ки аз ҳозира фарқ мекунанд Д Н
4. Суханони “баҳр дигар набуд”-ро бояд чунин фаҳмид, ки халқҳои ба изтироб афтада дар замини нав ҳаётро халалдор нахоҳанд кард. Д Н
5. Подшоҳии ҳазорсола таҷаддуди замин хоҳад буд, подшоҳии ҷовидонӣ бошад – эҳёи он. Д Н
6. Осмони нав манзили онҳое хоҳад буд, ки хангоми растохези аввалин зинда шудаанд. Д Н
7. Уршалими навро муаллифон чун рамзи давлати ояндаи халқи Исроил мефаҳманд. Д Н
8. Дар замини навшуда фарқиятҳои миллӣ боқӣ мемонанд Д Н
9. Кӯли оташ танҳо барои ҷазои ҷовидонии шайтон ва фариштагони вай муқаррар шудааст. Д Н

